

Carmina dogmatica

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΕΠΗ. ΒΙΒΛΟΣ Α΄. ΕΠΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ. ΤΟΜΗ Α΄. ΕΠΗ ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ.

Α΄. Περὶ τοῦ Πατρὸς.

Οἶδα μὲν ὡς σχεδίησι μακρὸν πλὸν ἐκπερώμεν, Ἡ τυτθαῖς πτερύγεσσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα 398 Σπεύδομεν, οἷσιν ὄρωρε νόος Θεότητ' ἀναφαίνειν, Ἦν οὐδ' οὐρανίοισι σέβειν σθένος, ὅσσον ἐοικὸς, Ἡ μεγάλης Θεότητος ὄρους, καὶ οἶακα παντός. 399 Ἐμπης δ' (οὐδὲ Θεὸν γὰρ ἀρέσσατο πολλάκι δῶρον 399 Πλειοτέρης ἀπὸ χειρὸς ὅσον φιλίας ὀλίγης τε), Τοῦνεκα θαρσαλέως ῥήξω λόγον. Ἄλλ' ἀπὸ τῆλε Φεύγετε, ὅστις ἀλιτρός· ἐμὸς λόγος, ἢ καθαροῖσιν, Ἡ καθαιρομένοισιν ὄδ' ἔρχεται· οἱ δὲ βέβηλοι, Ὡς θῆρες, Χριστοῖο κατ' οὖρεος ἀκροτόμοιο Λαμπομένου, Μωσῆϊ νόμον τ' ἐνὶ πλαξὶ γράφοντος, Αὐτίκα ῥηγνυμένοισιν ὑπὸ σκοπέλοισι δαμεῖεν. Κεῖνοι μὲν δὴ τοῖα· καὶ ὡς Λόγος ὥσε κακίστους Ἡμετέριο χοροῖο θεημάχον ἦτορ ἔχοντας. Αὐτὰρ ἐγὼν ὅπα τήνδε προοίμιον ἐν σελίδεσσι Θήσομαι, ἦν τὸ πάροιθε θεόφρονες ἄνδρες ἔηκαν, Λαῶ τάρβος ἄγοντες ἀπηνεῖ μάρτυρε μύθων, 400 Μωσῆς, Ἡσαΐας τε (ἐπισταμένοις δ' ἀγορεύσω), Ἡτοι ὁ μὲν νεόπηγα διδοὺς νόμον, ὅς δὲ λυθέντος, Οὐρανὸς εἰσαΐοι, χθὼν δέχνησο ῥήματ' ἐμοῖο. Πνεῦμα Θεοῦ, σὺ δ' ἔμοιγε νόον καὶ γλώσσαν ἐγείροις Ἀτρεκίης σάλπιγγα ἐρίβρομον, ὡς κεν ἅπαντες Τέρπωνται κατὰ θυμὸν ὅλη Θεότητι μιγέντες. Εἷς Θεὸς ἐστὶν ἀναρχος, ἀναίτιος, οὐ περιγράφτος Ἡ τινι πρόσθεν ἔοντι, ἢ ἐσομένῳ μετέπειτα, Αἰῶν' ἀμφὶς ἔχων, καὶ ἀπείριτος, Υἱὸς ἐσθλοῦ Μουνογενοῦς μεγάλοιο Πατῆρ μέγας, οὐ τι πεπονθὼς Υἱεῖ, τῶν ὅσα σαρκὸς, ἐπεὶ νόος. Εἷς Θεὸς ἄλλος, Οὐκ ἄλλος θεότητι, Θεοῦ Λόγος, οὗτος ἐκείνου Σφρηγὶς κιννυμένη πατρώϊος, Υἱὸς ἀνάρχου 401 Οἶος, καὶ μούνοιο μονώτατος, ἰσοφέριστος, Ὡς κεν ὁ μὲν μίμνη γενέτης ὄλος, αὐτὰρ ὄγ' Υἱὸς Κοσμοθέτης νωμεὺς τε, Πατὴρ σθένος ἠδὲ νόημα. Ἐν Πνεῦμ' ἐξ ἀγαθοῖο Θεοῦ Θεός. Ἡρῦρετε πάντες, Οὐς μὴ Πνεῦμ' ἐτύπωσεν ἔην θεότητ' ἀναφαίνειν, Ἄλλ' ἢ βένθος ἔχουσι κακῶς, ἢ γλώσσαν ἀναγνον, Ἡμιφαεῖς, φθονεροί τε, νοήμονες αὐτοδίδακτοι, Πηγὴ κευθομένη, λύχνος σκοτίοις ἐνὶ κόλποις.

Β΄. Περὶ τοῦ Υἱοῦ. Υἱέα δὲ πρώτιστον ἀείσομεν, αἶμα σέβοντες Ἡμετέρων παθέων τὸ καθάρσιον. Ἡ γὰρ ἀνάγκη 402 Καὶ βροτὸν οὐρανίοισιν ἀρηγέμεν εἶνεκα γλώσσης Μαρναμένης θεότητι, κακόφρονος, αὐτοφόνιοιο. Οὐδὲν ἔην μεγάλοιο Πατὴρ πάρος. Ὡς γὰρ ἅπαντα Ἐντὸς ἔχει, καὶ Πατὴρ ὑπέρτερον οὐδέν· ὁ Πατὴρ Ἐκπεφυὼς μεγάλοιο Θεοῦ Λόγος· ἄχρονος Υἱὸς, Εἰκὼν ἀρχετύποιο, φύσις γεννήτορος ἴση. Πατὴρ γὰρ κλέος ἐστὶ πάϊς μέγας, ἐκ δὲ φαάνθη, Ὡς μόνος οἶδε Πατῆρ τε καὶ ὅς Πατὴρ ἐξεφαάνθη, Οὐδὲν γὰρ θεότητος ἔην πέλας· ἀλλὰ τὸδ' ἔμπης Πᾶσιν ὁμῶς μερόπεσιν ἀριφραδῆς, ὥσπερ ἔμοι γε, Οὐδὲν ἐμῆς θέμις ἐστὶ φέρειν θεότητι γενέτης, Οὐ ῥύσιν, οὐδὲ τομὴν κακοαισχέα. Εἰ γὰρ ἔγωγε 403 Οὐκ ἀπαθῆς γενέτωρ· καὶ γὰρ δετός· οὔτι παθητός, Ὡς τις πάμπαν ἀπηκτος, ἀσώματος. Ἦν γὰρ ἄπωθεν Εἰσὶ φύσεις, τί τὸ θαῦμα καὶ εἰ γεννήσεις ἄλλαι; Εἰ χρόνος ἐστὶν ἐμεῖο παροίτερος, οὐ πρὸ Λόγοιο Ὁ χρόνος, οὐ γενέτης ἔστ' ἄχρονος. Ἡμος ἀναρχος Ἡε Πατῆρ θεότητος ὑπέρτερον οὐτι λελοιπῶς, Τῆμος καὶ Πατὴρ Υἱὸς, ἔχων Πατέρ' ἄχρονον ἀρχὴν, Ὡς φάος ἠελίοιο μέγαν περικαλλέα κύκλον· Εἰ καὶ εἶδεα πάντα κάτω μεγάλοιο Θεοῖο,

Ὅφρα κε μή τι Πατρός καὶ Υἱός αἰὲν ἑόντων Μεσσηγὺ στήσαντες, ἀπορρήξωμεν ἄνακτα Υἱὸν Πατρός ἄνακτος. Ὁ γὰρ πάρος ἐστὶ Θεοῖο, Ἡ χρόνος, ἢ ἐθέλησις, ἐμοὶ τμηξὶς θεότητος. 404 Ὡς Θεός, ὡς γενέτης, γενέτης μέγας. Εἰ δὲ μέγιστον Πατρί τὸ μή τιν' ἔχειν κενῆς θεότητος ἀφορμὴν, οὐθ' ἦσσαν μέγαλοιο Πατρός γεννήματι σεπτῶ Τοίην ρίζαν ἔχειν. Τῶ μὴ Θεὸν εἶργε Θεοῖο. Οὐ γὰρ ἀπόπροθι Πατρός ἔγνωσ Πάιν. Ἡ δ' ἀγέννητος Φωνή, γέννησις τε Πατρός ἄπο, οὐ θεότητος Ἐπλετο εἶδεα δισσά· τίς ἔπλασεν, ἀμφὶ δ' ἐκείνην Ἀμφοτέρ' ἐκτὸς ἑόντα, φύσις δ' ἀκέαστος ἔμοιγε· Εἰ μὲν δὴ γέννησιν ἔχει Λόγος, οὔτε Πατήρ τι Σαρκός, ἄσαρκος ἐὼν ἐπιδέξεται (οὔποτε τόσσον Ἀνθρώπων νόος ἐστὶν ἀτάσθαλος ὥστε νοῆσαι), Καὶ Θεὸν Υἱὸν ἔχεις, γεννήτορος ἄξιον εὐχος. Εἰ δ' ἐπίηρα φέρων Πατρός μεγάλου θεότητι Μαψιδίως, κενεὸν τε δέος πρᾶπίδεσσι χαράσσω, 405 Τὴν μὲν ἀπαρνήσαιο, βάλοισ δ' ἐς κτίσματα Χριστὸν, Ἀμφοτέρων θεότητα καθύβρισας, ὧ κενεόφρον, Τὸν μὲν Παιδὸς ἄμερσας, ὁ δ' οὐ Θεός, εἶπερ ἐτύχθη. Πᾶν γὰρ ὃ μὴ ποτε ἦν, αὐτῶν τόδε· κἄν τι Θεοῖο Τοῖς μέγαλοισι λόγοισι μένοι, καὶ ἔμπεδον εἶη. Τίς δὲ λόγος, σὲ μὲν ἔνθεν ἀφορμηθέντα, φέριστε, Τοῖς Χριστοῦ παθέεσσι Θεὸν μετέπειτα γενέσθαι, Τὸν δ' ὑπὸ δεσμὰ φέρειν, καὶ σὸν καλέειν ὁμόδουλον Δουλοσύνης γεράεσσι τιμώμενον ἀντὶ Θεοῖο; Εἴ μιν ἔτευξεν ἔπειτα Θεός μέγας ὄργανον ἐσθλὸν (Χαλκεὺς ὡς ραιστῆρα πονησάμενος δι' ἄμαξαν), Ὡς κεν ἔμ' Ἀρχεγόνοιο Θεός χειρὶ κτεατίσση· Ὡδ' ἂν καὶ Χριστοῖο πέλοι κτίσις οὐρανίοιο 406 Πολλὸν ἀρειοτέρη, κείνης Λόγος εἶ περ ἔκητι Οὐ κείνη Χριστοῖο. Τίς ἂν τάδε μυθήσαιο; Εἰ δ' ὅτι σῶμ' ὑπέδεκτο τοῖς παθέεσσι ἀρήγων, Τοῦνεκα καὶ θεότητι μεγακλείε μέρ' ἐπιθήσεις· Ἡλιτεν ὅς σ' ἐλέηρεν; ἐμοὶ δέ γε πλεῖον ἀγητός· Οὔτε τι γὰρ θεότητος ἀπέξεσε, καὶ μ' ἐσάωσεν, Ἰητῆρ δυσόδομοισιν ἐπικύψας παθέεσσι. Ἦν βροτὸς, ἀλλὰ Θεός. Δαβὶδ γένος, ἀλλ' Ἀδάμοιο Πλάστης. Σαρκοφόρος μὲν, ἀτὰρ καὶ σώματος ἐκτός. Μητρός, παρθενικῆς δέ· περίγραφος, ἀλλ' ἀμέτρητος. Καὶ φάτνη μὲν ἔδεκτο, Μάγοις δέ τε ἠγεμόνευεν Ἀστῆρ, δωροφόροι δ' ἄρ' ἔβαν, καὶ γούνατ' ἔκαμψαν. Ὡς βροτὸς ἦλθ' ἐπ' ἀγῶνα, ὑπέρσχεθε δ' ὡς ἀδάμαστος 407 Πειραστὴν τρισσοῖσι παλαίσμασιν· εἶδαρ ὑπέστη, Θρέψε δὲ χιλιάδας, ὕδωρ τ' εἰς οἶνον ἄμειψε. Λούσατο, ἀλλ' ἐκάθηρεν ἀμαρτάδας, ἀλλ' ἐβοήθη Πνεύματι βρονταίης φωνῆς ὑπο Υἱὸς Ἀνάρχου· Ὡς βροτὸς ὑπνον ἔδεκτο, καὶ ὡς Θεός εὔνασε πόντον. Γοῦνα κάμεν, παρέτοις δὲ μένος καὶ γούνατ' ἔπηξεν. Εὔξατο· τίς δ' ἐσάκουσε λιταζομένων ἀμενηνῶν; Ἦν θύος, ἀρχιερεὺς δέ· θυηπόλος, ἀλλὰ Θεός περ. Αἴμ' ἀνέθηκε Θεῶ, κόσμον δ' ἐκάθηρεν ἅπαντα. Καὶ σταυρός μιν ἄειρε, πάγη δ' ἤλοισιν ἀμαρτάς. Ἀλλὰ τί μοι τὰ ἕκαστα λέγειν; νεκύεσσι ἐμίχθη, Ἐγρετο δ' ἐκ νεκῶν, νεκρούς δ' ἀνέγειρε πάροιθεν Ἐκεῖνα βροτέης πενίης, ὅδε πλοῦτος ἀσάρκου· 408 Μὴ σύ γε τοῖς βροτέοισιν ἀτιμάζοις θεότητα, Κείνη δὲ χθονίην μορφήν ἐρικυδέα τεύχειν, Ἦν, σοί γ' εὐμενέων, μορφώσατο ἄφθιτος Υἱός.

Γ'. Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Θυμὲ, τί δηθύνεις; καὶ Πνεύματος εὐχος αἶδε, Μηδὲ τέμης μύθοισιν, ὃ μὴ φύσις ἐκτὸς ἔθηκε. Πνεῦμα μέγα τρομέωμεν, ὁμοίθεον, ὧ Θεὸν ἔγνω, Ὡς Θεός ἐστὶν ἔναντα, καὶ ὃς Θεὸν ἐνθάδε τεύχει· Πανσθενὲς, αἰολόδωρον, ἀγνῆς ὕμνημα χορείης, Οὐρανίων χθονίων τε φερέσβιον, ὑψιθώκον, Πατρόθεν ἐρχόμενον, θεῖον μένος, αὐτοκέλευστον, Οὔτε Πάϊς (μοῦνος γὰρ ἐνὸς Πάϊς ἐσθλὸς ἀρίστου), 409 Οὔτ' ἐκτὸς θεότητος αἰδέος, ἀλλ' ὁμόδοξον. Ὅστις δ' ἐν σελίδεσσι θεοπνεύστοιο νόμοιο Πνεύματος οὐρανίοιο λαβεῖν ποθέει θεότητα, Πολλὰς μὲν πυκινὰς τε τρίβους εἰς ἓν συνιούσας Ὀψεται, ἢ ἐθέλησι, καὶ εἴ τι Πνεύματος ἀγνοῦ Εἴρυσεν ἢ κραδίη, καὶ εἰ νόος ὀξὺ δέδορκεν. εἰ δὲ γυμνὴν ποθέει φωνὴν θεότητος ἐραννῆς, Ἴστω μὴ πινυτὸν ποθέων λόγον. Οὐ γὰρ ἐώκει, Μὴ πω τῆς Χριστοῖο βροτῶν πλεόνεσσι φανείσης, Ἄχθος ἄγειν κραδίησιν ἀφαιροτάτησιν ἄπιστον. Οὐδὲ

γὰρ ἀρχομένοισι τελειότεροιο λόγοιο Καιρός. Τίς δ' ἀμυδροῖσιν ἔτ' ὄμμασιν ἢ πυρὸς αὐγὰς Δεῖξεν ὄλας, ἢ φωτὸς ἀπληστοτέροιο κόρεσσην; Λώϊον, ἦν κατὰ μικρὸν ἄγης πυριθαλπέας αὐγὰς, 410 Μὴ πως καὶ γλυκεροῖο φάους πηγὰς τι χαλέψης. Ὡς γὰρ Πατὴρ ἀνακτος ὄλην θεότητα προφαίνων Πρόσθε λόγος, Χριστοῖο μέγα κλέος αὐγάζεσκε Παύροισιν πινυτοῖσι φαεινόμενον μερόπεσιν, Ὡς καὶ Παιδὸς ἔπειτα φαεινότερην ἀναφαίνων, Πνεύματος αἰγλήεντος ὑπήστραψεν θεότητα. Βαιὸν τοῖσδ' ὑπέλαμψε, τὸ δὲ πλέον ἡμῖν ἔλειπεν, Οἷς ῥα καὶ ἐν γλώσσησι πυρὸς μετέπειτ' ἐμερίσθη, Σῆμα φέρον θεότητος, ὅτ' ἐκ χθονὸς ἄλτο Σαωτήρ. Καὶ γὰρ πῦρ Θεὸν οἶδα κακοῖς, ὡς φῶς ἀγαθοῖσιν. Οὕτω σοι θεότητα συνήγαγον. Εἰ δὲ τέθηπας Υἱόν τ' οὐχ Υἱόν τε μῆς θεότητος ἀκούων, Μύθοις τ' ἀντιθέτοισιν ἐϋστροφέεσσι πέποιθας Δώσει κἀνθάδ' ἔμοιγε Θεὸς λόγον αὐτὸς ἐπελθών. 411 Ἐξ ἐνὸς ἀρχεγόνοιο δάμαρ καὶ Σῆθ ἐγένοντο, Ἡμίτομος, δυάδος τε γόνος θεσμοῖσι γάμοιο· Οὐ τεκτὴ, τεκτός τε, βροτοί γε μὲν ἔσκον ὁμοίως. Τῶν σὺ μνωόμενος μηδὲν Θεότητος ἀτίζειν, Πρόσθε φέρων τόδ' ἔνερθεν. Ἴη φύσις ἐστίν, ἄμετρον, Ἄκτιστον, ἄχρονον, ἐσθλὸν, ἐλεύθερον, ἠδ' ὁμόσεπτον, Εἷς Θεὸς ἐν τρισσοῖς ἀμαρύγμασι κόσμον ἐλίσσων. Τοῖσιν ἐγὼ νέος ἄλλος ἐγείρομαι, εὔτε λοετρῶ Ἐαπτομένου θανάτοιο παλίσσυτος ἐς φάος ἔλθω. Τρισσὴ γὰρ θεότης με φαεσφόρον ἐξανέτειλεν. Οὐ σε, κάθαρος φίλη, οὐ ψεύσομαι. Εἰ θεότητι 412 Λουσάμενος θεότητα διατμήξαιμι φαεινὴν, Λώϊον ἦν ... τρομέω δὲ κακοῦ μύθοιο τελευτήν, Ἐλπωρῆ θείοιο χαρίσματος ἠδὲ λοετρῶν. Εἴ μ' ὄλον ἐξεκάθηρεν, ὄλος καὶ σεπτὸς ἔμοιγε Ἔστι Θεός. Τὸ δ' ἂν ἴσον ἔχοι βροτὸς ὅστις ἀλιτρός, Αὐτὸς ἐὶν θεότητα, Θεοῦ γέρας, ἀνδιχα τέμνων. Εἴ τινα δ' ἢ περὶ Παιδὸς ἀκούομεν, ἢ ἀγαθοῖο Πνεύματος ἐν θείοισι λόγοις καὶ θειοφόροισιν Ἀνδράσιν, ὡς ῥα Θεοῖο τὰ δεύτερα Πατὴρ ἔχουσιν, Ὡδε νοεῖν κέλομαί σε λόγοις Σοφίης βαθυκόλπου Ὡς εἰς ῥίζαν ἀναρχὸν ἀνέρχεται, οὐ θεότητα τέμνει, ὄφρα κεν οἶον ἔχης κράτος, οὐ πολύσεπτον. 413 Ἐκ μονάδος Τριάδος ἐστὶ, καὶ ἐκ Τριάδος μονὰς αὐθις, Οὔτε πόρος, πηγὴ, ποταμὸς μέγας, ἐν τε ῥέεθρον, Ἐν τρισσοῖσι τύποισιν ἐλαυνόμενον κατὰ γαίης· Οὔτε δὲ πυρκαϊῆς λαμπὰς πάλιν εἰς ἐν ἰοῦσα, Οὔτε λόγος προῖών τε νόου, καὶ ἔνδοθι μίμνων, Οὔτε τις ἐξ ὑδάτων κινήμασιν ἠλιακοῖσι, Μαρμαρυγῆ, τοίχοισι περίτρομος, ἀστατέουσα, Πρὶν πελάσαι φεύγουσα, πάρος φυγέειν πελάουσα. Οὐδὲ γὰρ ἄστατός ἐστι Θεοῦ φύσις, ἠὲ ῥέουσα, Ἡὲ πάλιν συνιοῦσα· τὸ δ' ἐμπεδόν ἐστὶ Θεοῖο. Ἄλλ' ὦδ' ἂν φρονέων καθαρὸν θύος ἔνδοθι ῥέζοις. Ἐν τρισσοῖς φαέεσσιν ἴη φύσις ἐστήρικται. 414 Οὔτε μονὰς νήριθμος, ἐπεὶ τρισὶν ἴστατ' ἐν ἐσθλοῖς Οὔτε Τριάς πολύσεπτος, ἐπεὶ φύσις ἔστ' ἀκέαστος. Ἡ μονὰς ἐν θεότητι, τὰ δ' ὦν θεότης τρισάριθμα. Εἷς Θεός ἐστὶν ἕκαστον, ἐπὶ μόνον ἐξαγορευῆς. Εἷς Θεὸς αὐθις ἀναρχος, ὅθεν πλοῦτος θεότητος, Εὔτε τριῶν τινα μνήστιν ἔχη λόγος, ὡς τὸ μὲν εἶη Τῶν τρισσῶν φαέων σεπτὸν κήρυγμα βροτοῖσι, Τῶ δὲ μονοκρατὴν ἐριλαμπέα κυδαίνωμεν, Μηδὲ θεῶν ἀγορῆ τερπώμεθα τῇ πολυάρχω. Ἴσον γὰρ πολυάρχον ἐμοὶ καὶ πάμπαν ἀναρχὸν Μαρνάμενον. Δῆρις δὲ διάστασις· ἢ δ' ἐπὶ λῦσιν Σπεύδει. Τῶ Θεότητος ἐκάς πολυάρχον ἔμοιγε. Τρεῖς δὲ θεοὺς καλέοιεν, ὅσους χρόνος, ἠὲ νόημα, 415 Ἡ κράτος, ἠὲ θέλησις ἀπ' ἀλλήλων ἐκέαυθεν. Αὐτοῦ ταυτὸν ἕκαστον ἀδήριτον οὐ ποτ' ἐόντα. Τῆς δ' ἄρ' ἐμῆς Τριάδος ἐν μὲν σθένος, ἐν δὲ νόημα, Ἐν κλέος, ἐν δὲ κράτος. Τῶ καὶ μονὰς ἐστὶν ἄρευστος, Ἀρμονίῃ θεότητος ἠὲ μέγα κῦδος ἔχουσα. Τόσσον ἐμοῖς φαέεσσι Τριάς σέλας ἐξεκάλυπεν, Ἐκ πτερύγων θείου τε πετάσματος ἔνδοθι νηοῦ, Τοῖς ὑπο κεύθετ' ἀνασσα Θεοῦ φύσις. Εἰ δὲ πλέον τι Ἀγγελικοῖσι χοροῖσι, τόδε πλέον ἢ Τριάς ἴστω.

Δ'. Περὶ κόσμου. Εἰ δ' ἄγε καὶ μέγαλοιο Θεοῦ κτίσιν ὑμνείωμεν, Δόξαις ψευδομένησιν ἐναντία δηριόωντες. 416 Εἷς Θεός· ὕλη δ' αὐτὴ καὶ εἶδεα μῦθος

ἀφαυρός, Ἑλλήνων πινυτοῖσι νοούμενα ὡς συνάναρχα. Τῶν μὲν ὅσα πλάσσουσι θεοὺς μορφώματα σεπτὰ, Οὐκ ἔσαν, ἀλλὰ γέγοντο, Θεοῦ μεγάλοιο θέλοντος. Τίς δ' ὕλην ποτ' ὄπωπεν ἀνείδων, ἢ τίς ἄϋλον Μορφήν, καὶ μάλα πολλὰ νόου στροφάλιγξι μογήσας; Οὐδὲ γὰρ ἄχρουν εὖρον ἐγὼ δέμας, ἢ τιν' ἄσωμον Χροίην. Τίς διέκρινεν ἄ μὴ φύσις, εἰς ἓν ἄγουσα; Ἄλλ' ἔμπης τέμνωμεν· ἄθρει δέ μοι, εἰ μὲν ἄμικτα Πάμπαν ἔην, πῶς εἰς ἓν ἐλήλυθεν, ἢ τίς ὁ κόσμος Ἔστακεν ἀνδιχα πάντα διαμπερές; Εἰ δ' ἐπίμικτα, Πῶς μίχθη; τίς ἔμιξε Θεοῦ δίχα; εἰ δὲ κεραστής Ἔστι Θεός, τοῦτον καὶ κτίστορα δέχνησο πάντων. 417 Εἶδος καὶ κεραμεὺς πηλῶ βάλε κύκλον ἐλίσσω, Χρυσῶ χρυσοχόος, λαοξόος οἴσι λίθοισι. Δὸς πλέον ἡμετέρης τι Θεῶ φρενός, ὧ φιλόναρχε. Ὑλη τὸ πλέον ἐστὶ σὺν εἶδεσι κινυμένοισι. Νώσατο, καὶ τὰ γέγοντο ἐνεΐδεα· θεία νόησις, Ἡ πάντων γενέτειρα πολὺπλοκος. Οὐ γὰρ ἔοικε Ζωγράφον ὡς τιν' εἰκότος ἀπ' εἶδος εἶδος ἐγείρειν Δερκόμενον προπάροιθε τὰ μὴ νόος ἔγραφεν οἶος. Καὶ σὺ, Μανιχαίοιο κακὸν σκότος, οὐ πάρος ἦες Ἀκροτάτοιο φάους ἀντίθρονον. Εἰ Θεός ἦεν, Οὐ σκότος. Οὐ γὰρ ἔοικε Θεῶ κακὸν ἀντιφερίζειν. Εἰ σκότος, οὐ Θεὸν οἶδας. Ὅμοφρονεῖν μὲν ἄκοσμον· Μαρναμένων δὲ, τὸ κάρτος ἀρείονος. Ἰσοπαλεῖς δὲ, 418 Τίς τρίτος εἰς ἓν ἄγων σοφίῃ καὶ νεΐκεα λύων; Καὶ τόδε θαῦμα μέγιστον, ἐπεὶ μόθον αἰνὸν ἐγείρεις, Αὐθις ὁμοφρονέοντα τιθεῖς, ἐπελήσαο χάρμης. Ψυχὴ καὶ δέμας εἰμί. Τὸ μὲν θεότητος ἀπορρώξ Φωτὸς ἀπειρεσίοιο· τὸ δὲ σκοτίης ἀπὸ ρίζης Σοὶ πλάσθη. Τὰ δὲ πολλὸν ἀπόπροθεν εἰς ἓν ἄγειρας· Εἰ ξυνή φύσις εἰμί, λύω μόθον. Εἰ μόθος αἰνός, Ἔμπεδος, οὐκέτ' ἐγὼ πλεκτὴ φύσις ἀμφοτέρωθεν. Οὐ γὰρ μαρναμένων ξυνὸς γόνος, ἀλλὰ φιλεύντων. Τοῖος μὲν κραδίης τῆς σῆς ζόφος. Αὐτὰρ ἔμοιγε Εἰς Θεός ἐστιν ἀναρχος, ἀδήριτος, ἐν φάος ἐσθλόν, Ἀπλῶν τε πλεκτῶν τε νοῶν σθένος ὑψιθεόντων, 419 Οὐρανίων χθονίων τε· τὸ δὲ σκότος ὕστατον ἦλθεν, Οὐ φύσις ἐστηκυῖα περιγράφος, ἡμετέρη δὲ Τοῦτο πέλει κακίη. Κακίη δὲ τε λῦσις ἐφετμῆς, Ὡς νύξ ἡελίοιο δύσις, νεότητος ἀφαυρὸν Γῆρας. Χεῖμα δ' ἔνεγκεν ἄνω δρόμος ἡελίοιο Φρικτόν. Ὁ μὲν πρῶτιστος ἐν οὐρανίοις φαέεσσιν Ἦς ὑπεροπλήσι φάος καὶ κῦδος ὀλέσσας, Αἰὲν ἀπεχθαίρει μερόπων γένος. Ἐκ δ' ἄρ' ἐκείνου Γεύσατο καὶ κακίης πρῶτος βροτὸς ἀνδροφόνοιο, Καὶ θανάτου, ρίπισαντος ἐμοὶ φλόγα οἴσι δόλοισιν. Ἦδε μὲν ὀψιγόνοιο κακοῦ φύσις, ἧς περ ἐκεῖνος Ἔστι πατήρ. Λώβη μὲν ἰὸς κρατεροῖο σιδήρου· 420 Λώβην δ' αὐτοδαίκτης ἐγὼ κακίην ἐφύτευσα, Ἐσπόμενος φθονεροῖο παλαίσμασιν ἦν διὰ μῆτιν. Κόσμε, σὺ δ' εἰ μὲν ἔης τῆμος Τριάς, ἐγγὺς ἀνάρχου Κύδει. πῶς δέ σε τόσσον ἀπόπροθι φῶτες ἔθηκαν Χριστοφόροι, θείων τε δαήμονες, ὥστε μετρεῖσθαι Οὐ μάλα πολλὸν ἀριθμὸν ἐλισσομένων ἐνιαυτῶν, Ἐξότε πῆξε μέγας σε Θεοῦ Λόγος; Εἰ δ' ἄρ' ἔπειτα Πήχθης, φραζώμεσθα τί κίννυτο θεία νόησις (Οὐδὲ γὰρ ἐστὶν ἄπρηκτος ἐμοὶ Θεός, οὐδ' ἀτέλεστος), Πρὶν τόδε πᾶν στήναι τε καὶ εἶδεσι κοσμηθῆναι. Αἰῶσιν κενεοῖσιν ὑπέρτατος ἐμβασιλεύων, Κίννυτο κάλλεος οἶο φίλην θεγύμενος αἴγλην, 421 Τρισσοφαοῦς Θεότητος ὁμὸν σέλας ἰσοφέριστον, Ὡς μούνη Θεότητι, καὶ ὦν Θεός, ἔστ' ἀρίδηλον. Κίννυτο καὶ κόσμοιο τύπους οὗς στήσατο λεύσσω Οἴσιν ἐνὶ μεγάλοισι νοήμασι κοσμογόνος νοῦς Ἐσομένου μετέπειτα, Θεῶ δέ τε καὶ παρεόντος. Πάντα Θεῶ προπάροιθεν, ἄτ' ἔσσεται, ὅσσ' ἐγένοντο, Ὅσσα τε νῦν παρέασιν. Ἐμοὶ χρόνος ὧδε κέασσε, Πρόσθε τὰ μὲν, τὰ δ' ὀπισθε· Θεῶ δέ τε εἰς ἓν ἅπαντα, Καὶ μεγάλης Θεότητος ἐν ἀγκοίνῃσι κρατεῖται. Τοῦνεκεν ὅσσον ἔτετμεν ἐμὸς νόος εἰσαΐοιτε. Νοῦς ὧδινεν ἅπαντα, ῥάγη δ' εἰς ὕστερον ὠδὶς, Ὡριος, εὔτε Θεοῖο μέγας Λόγος ἐξεκάλυψεν. 422 Ἦθελε μὲν νοεράν στήναι φύσιν, οὐρανίην τε Καὶ χθονίην, πρῶτοιο διαυγέα φωτὸς ἔσοπτρα, Τὴν μὲν ἄνω στίλβουσαν, ὑποδρήστειραν ἀνακτος, Πλησιφαῆ, μεγάλην, τὴν δ' ἐνθάδε κῦδος ἔχουσαν, Πηγάζων θεότητα, ὅπως πλεόνεσσιν ἀνάσσει Οὐρανίοις, πλεόνων τε πέλη φάος ὀλβιόδωρον. Ἦδε γὰρ ἐστὶν ἀνακτος ἐμοῦ φύσις ὄλβον

ὀπάζειν. Ὅφρα δὲ μὴ πελάουσα Θεῶ κτίσις ἀντιθέοιο Κύδεος ἱμείρουσα, φάος καὶ κῦδος ὀλέσση (Μέτρα φέρειν γὰρ ἄριστον, ἀμετρίη δὲ κάκιστον), Τοῦνεκεν ἔσσομένοισι φίλα φρονέων Λόγος αἰπὺς Τῆλε βάλε Τριάδος μὲν ὅσον φάος ἀμφιθώκον, Ἀγγελικῶν τε χορῶν βροτέην φύσιν, ἀγγελικὴν μὲν 423 Οὐ μάλα πολλὸν ἄνευθε παραστάτιν, ἡμετέρην δὲ Καὶ μάλα πολλὸν ἄνευθεν, ἐπεὶ χθονὸς ἐκγενόμεσθα Μιχθείσης Θεότητι· ἀπλῆ δὲ τε φύσις ἀρείων. Κόσμων δ' ὅς μὲν ἔην προγενέστερος οὐρανὸς ἄλλος, Θειοφόρων χώρημα, μόνους τε νόεσσι θεητὸν, Παμφαῆς, εἰς ὃν ἔπειτα Θεοῦ βροτὸς ἔνθεν ὀδεύει, Εὔτε Θεὸς τελέθησι, νόον καὶ σάρκα καθήρας· Αὐτὰρ ὃ γε θνητοῖσι πάγη θνατὸς, ἠνίκ' ἔμελλε Στήσεσθαι φαέων τε χάρις κῆρύξ τε Θεοῖο, Κάλλει τε μεγέθει τε, καὶ εἰκόνοσ ἐμβασίλευμα· Πρῶτος δ' ὑστατίος τε Θεοῦ μέγαλοιο λόγοισι.

424 Ε΄. Περὶ Προνοίας. Ὡδε μὲν εὐρυθέμεθλον ἐπήξατο κόσμον ἄπειρον Νοῦς μέγας, ἐντὸς ἅπαντα φέρων, καὶ παντὸς ὑπερθεν Αὐτὸς ἐών· τί δὲ μῆχος ἀχωρήτοιο λαβέσθαι; Αὐτὰρ ἐπεὶ μιν ἔτευξεν, ἄγει πρώτης ὑπὸ ριπῆς, Πληγῆς ὡς ὑπο ρόμβον ἐπειγόμενον στροφάλιξι, Κιννύμενον μέγαλοισιν ἀκινήτοισι λόγοισιν. Οὔτε γὰρ αὐτομάτη φύσις κόσμοιο τοσοῦτου Καὶ τοίου, τῷ μηδὲν ὁμοῖον ἔστι νοῆσαι· Μὴ τόσον αὐτομάτοισιν ἐπιτρέψητε λόγοισι. Τίς δὲ δόμον ποτ' ὄπωπεν, ὃν οὐ χέρες ἐξετέλεσαν; 425 Τίς ναῦν, ἢ θοδὸν ἄρμα; τίς ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν; Οὔτ' ἂν τόσσον ἔμεινεν ἐπὶ χρόνον, εἴπερ ἄναρχος, Καὶ χορὸς ἂν λήξειεν ἀνηγεμόνευτος ἔμοιγε. Οὔτ' ἄλλον τιν' εἰκότος ἔχειν σημάντορα παντὸς, Ἥε τὸν ὅς μιν ἔτευξεν. Ὅδ' ἀστέρων ἡγεμονῆας ἡμετέρης γενεῆς τε βίου θ' ἅμα παντὸς ὀπάζων, Αὐτοῖς δ' ἄστρασιν εἰπέ τιν' οὐρανὸν ἄλλον ἐλίξεις; Καὶ τῷ δ' αὖ πάλιν ἄλλον, αἰεὶ τ' ἐπ' ἄγουσιν ἄγοντας; Εἰς βασιλεὺς πλεόνεσσι συνάστερος, ὧν ὁ μὲν ἐσθλὸς, Ὅς δὲ κακὸς, ῥητήρ τις, ὁ δ' ἔμπορος, ὅς δ' ἄρ' ἀλήτης, Τὸν δὲ φέρει θρόνος αἰπὺς ὑπέρφρονα. Ἐν δὲ τε πόντῳ Καὶ πολέμῳ πλεόνεσσι ὁμὸς μὸρος ἀλλογενέθλοισι. Ἀστέρες, οὓς συνέδησαν, ὁμὸν τέλος οὐ συνέδησε. 426 Κείνους δ' οὓς ἐκέασαν, ὁμῆ συνέδησε τελευτή. Εἰ μὲν δὴ καθ' ἕκαστον ἔχει πρώτη τις ἀνάγκη, Μῦθος ὄδ'· εἰ δ' ἄρα τῆς κρατεῖ ξυνή τις ἀρείων, Τείρεα τεύρεσίν ἐστιν ἐναντία. Τίς δ' ἄρ' ὁ μίξας; Ὅς γὰρ δὴ συνέδησε, καὶ ἦν ἐθέλησιν ἔλυσεν. Εἰ δὲ Θεὸς, πῶς πρῶτον, ὃ μοι Θεὸς ἐξετίναξεν; Εἰ μὴ καὶ Θεὸν αὐτὸν ὑπ' ἄστρασι σοῖσιν ἐλίξης. Εἰ δ' οὐ τις κρατέων, πῶς στήσεται; Οὐ γὰρ ὄπωπα. Κεῖνοι μὲν τοίοισι λόγοις Θεὸν ἐκτὸς ἔχοιεν. Ἡ γὰρ δὴ Θεὸς ἐστίν, ἢ ἀστέρες ἡγεμονῆες. Αὐτὰρ ἐγὼ τότε οἶδα, Θεὸς τάδε πάντα κυβερνᾷ, Νωμῶν ἔνθα καὶ ἔνθα Θεοῦ Λόγος ὅσσα θ' ὑπερθεν, Ὅσσα τ' ἔνερθεν ἔθηκε νοήμασι· τοῖς μὲν ἔδωκεν 427 Ἄρμονίην τε δρόμον τε διαρκέα ἔμπεδον αἰεὶ, Τοῖς δὲ βίον στρεπτόν τε, καὶ εἶδεα πολλὰ φέροντα· Ὡν τὸ μὲν ἡμῖν ἔφηνε, τὸ δ' ἐν κευθμῶσι φυλάσσει Ἡς σοφίης, θνητοῦ δ' ἐθέλει κενὸν εὐχος ἐλέγχειν. Καὶ τὰ μὲν ἐνθάδ' ἔθηκε, τὰ δ' ἡμασιν ὑστατίοισιν Ἀντήσει. Κεῖρι δὲ γενημόρος ὦρια πάντα, Ὅς καὶ Χριστὸς ἄριστος ἐμοῦ βίοτιο δικαστής. Οὗτος ἐμὸς λόγος ἐστὶν ἀνάστερος, αὐτοκέλευθος. Ὁροθέτας δὲ σύ μοι καὶ λεπταλέας ἀγόρευε Μοίρας, ζωοφόρους τε κύκλους καὶ μέτρα πορείης· Λῦε δέ μοι ζωῆς τε νόμους, καὶ τάρβος ἀλιτροῖς, Ἐλπωρὴν τ' ἀγαθοῖσιν ἐς ὕστερον ἀντιώσαν. 428 Εἰ γὰρ κύκλος ἅπαντα φέρει, κείνου περιωγῆ Ῥοιζοῦμαι, τὸ θέλειν δὲ καὶ αὐτόγε κύκλος ἐποίσει, Οὐδέ τις ἐστὶν ἔμοιγε ῥοπή πρὸς κρεῖσσον ἄγουσα, Βουλῆς ἠδὲ νόοιο, πόλος δὲ με τῆδε κυλίνδει. Σιγάσθω Χριστοῖο μέγα κλέος ἄγγελος ἀστὴρ Ἀντολίηθε Μάγοισιν ἐπὶ πτόλιν ἡγεμονεύσας, Ἐνθα Χριστὸς ἔλαμψε βροτοῦ γόνος ἄχρονος Υἱός. Οὐ γὰρ τῶν τις ἔην ὅσων φραστήρες ἔασιν Ἀστρολόγοι, ξεῖνος δὲ καὶ οὐ πάρος ἐξεφαάνθη, Ἐβραϊκῆσι βίβλοισιν ὀρώμενος, ὧν ἄπο παῖδες Χαλδαίων προμαθόντες, ὅσοις βίος ἀστροπολεύειν, Μοῦνον ἀπὸ πλεόνων

θηεύμενοι, οὓς ἐδόκευον, 429 Ἄρτιφαῖ τροχάοντα κατ' ἠέρος ἀντολίθηεν Ἐβραίων ἐπὶ γαῖαν, ἔτεκμήραντο ἄνακτα· Τῆμος ὄτ' ἀστρολόγοισιν ὁμοῦ πέσε μήδεα τέχνης, Ἄστρολόγων τὸν ἄνακτα σὺν οὐρανίοισι σεβόντων. Ἄλλ' οἱ μὲν περώωεν ἐὼν ὁδὸν, ἦνπερ ἔταξε Χριστὸς ἄναξ, πυρόντες, αἰείδρομοι, ἀστυφέλικτοι, Ἀπλανέες τε πλάνοι τε παλίμποροι, ὡς ἐνέπουσιν, εἴτε τις ἄτροφός ἐστι πυρὸς φύσις, εἴτε τι σῶμα, Πέμπτον ὃ δὴ καλέουσι, περιδρομον οἶμον ἔχοντες· Ἡμεῖς δ' ἡμετέραν ὁδὸν ἄνιμεν. Εἰς λογικὴν γὰρ Σπεύδομεν, οὐρανίην τε φύσιν, καὶ δέσμιοι αἴης. 430

Π'. Περὶ τῆς αὐτῆς. Ἐρῶριεν οἱ τὸ Θεῖον ἐξηρηνημένοι, Καὶ μηδὲ τὴν ἄφραστον εὐαρμοστίαν τοῦ παντὸς εἶς τιν' ἀναφέροντες αἰτίαν ποιητικὴν τε καὶ συνεκτικὴν ὄλων. Ἐρῶριεν οἱ θεῶν τιν' ἐσμὸν εἰδότες, Ἡ δαιμόνων καλῶν τε καὶ κακῶν κράτος. Ἐρῶριεν οἱ Πρόνοιαν ἐξηρηνηκότες, Ὡσπερ τὸ σῶζεσθ' ἐκ Θεοῦ δεδοικότες· Ἄλλ' ἢ φορᾶ νέμοντες ἀστάτω τὸ πᾶν, Ἡ καὶ διδόντες ἀστέρων κινήμασι, τοῖς πῶς, πόθεν τε, κακ' τίνος, κινουμένοις· 431 Εἰ μὲν Θεοῦ, πῶς πρῶτον, ὃ στρέφει Θεός; τοῦ γὰρ πλέκοντός ἐστι καὶ μεταπλέκειν. Εἰ δ' οὐ Θεοῦ, πῶς στήσεται ἐξ ἀναρχίας, Ἡ καὶ μάχης τοῦ κρείσσονος; Πῶς δ' οὐ μάχη; Ἡ γὰρ προνοίας ἄρσις, ἄνταρσις Θεοῦ· Εἰ μὴ σὺ ποιεῖς καὶ Θεὸν πεπρωμένον, Φέροντ' ἄκοντα τὴν πλοκῆς τυραννίδα. Οὕτω μὲν οὗτοι σφῶν ἀλίσκονται λόγοις. Ἡμῖν δ' ἄγει μὲν εἶς Θεὸς τὸ πᾶν τότε, Σοφῶς ἐλίσσων καὶ πλέκων, ὡς ἂν θέλη, τοῖς αὐτὸς αὐτοῦ νεύμασί τε καὶ λόγοις, Κἂν μὴ τὰ πάντα δεξιῶς στρέφειν δοκῆ. Πολλοὶ γε μὴν κάμνουσι καὶ σοφωτάτων, τοῖς τῆδ' ἀνίσοις, καὶ πάλαι καὶ νῦν ἔτι. Τί δεῖ λέγειν ἅπαντας; ἀλλὰ μοι σκόπει 432 Δαυῖδ τί πάσχει· τοὺς κακοὺς ὁρῶν καλῶς Πράττοντας (ὡς δοκοῦσι), σφόδρ' εἰλιγγιᾶ, Μὴ τις φορᾶ δῶ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, Ὡς οὐκ ἐπιστατοῦντος ἡμῖν οὐδενός. Ὁ δ' αὐτὸς οἶδε τὴν λύσιν· Τὸ γὰρ τελὸς πάντων σκόπει μοι, φησὶν, ὡς ἀντίστροφον. Ἐσπειρας· ὄψει τῆς σπορᾶς καὶ τὸν στάχυν. Εἰ δ' ἀγνοεῖς σὺ τοὺς λόγους, οὐ καὶ Λόγος· Οὐδὲ γὰρ, εἰ σὺ τῆς γραφῆς, καὶ ζωγράφος· Οὐδ' εἰ σὺ γραμμῶν, καὶ γεωμέτρης ὃ σὺ. Τὸ μὲν κατείληφάς τι, τῷ δ' ἔπου σοφῶς. Ἐστὶν λόγος καὶ τοῦτο, πείθεσθαι λόγῳ. Εἰ πάντα δῆλα, ποῦ τὸ πιστεύειν, λέγε. Πίστις γὰρ ἐστὶν ἀπράγμων συναίνεσις Ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτ' ἐννοῶ σοφῶς ἴσως· 433 Οὐ ταῦτα εἰσιόντι σοὶ καθυπεσχόμη, 433 Πλουτεῖν, ἀμεριμνεῖν, εὐσθενεῖν, ἢ εὐτεκνεῖν· Εὐζωῖαν δὲ καὶ τὰ προσδοκώμενα· Ὡς ἀντὶ τῶν νῦν προσδοκᾶν τὰ μείζονα. Πῶς οὖν δίκαιον, ὡσπερ ἐν συναλλαγῇ, Καὶ τὸ πραθὲν ζητεῖν σε, καὶ τὸ χρῆμ' ἔχειν; Εἰ μὴ μόνῳ σοὶ τοῦτο τῶν πάντων γέρας. Ὡς σφόδρ' ἄπληστον, καὶ ξένης συνεισφορᾶς! Ἡ κείνα ρίψον, φίλτατ', ἢ καὶ ταῦτα δός· Εἴ περ τι δεῖ σοὶ τὸν σὸν ἐστάναι λόγον, Μηδ' ἐκτὸς ἔρχη τῶν καλῶς συγκειμένων. Πῶς οὖν, ἂν εἴποις, τοῖς πάλαι καὶ ταῦτα ἦν; 434 Οὕπω τότε ἦν ἢ πίστις ἐρριζωμένη, Καὶ πίστις ἦν τὰ τῆδε τῶν νοουμένων, Ὡσπερ γάλακτι νηπίοις ἀνδρουμένοις. Τεκμήριον δὲ τοῦ λόγου. Καὶ γὰρ τότε ἦν τὰ μὲν μέγιστα τῶν κακῶν συγγνωστά πως· τὰ δ' οὐ μέγιστα τῶν κακῶν τιμητέα· Ἀντιζυγούσης τῆς ἐν ἀμφοῖν ἀξίας. Αἱ δ' ἐκδικήσεις τῶν σοφῶν ὑπέρμετροι. Δαυῖδ σε ταῦτα πειθέτω, καὶ Μωϋσῆς, Ἐλισσεός τε, οὗ τρέμω μεμνημένος· Ὁ μὲν κολασθεὶς ἐνδεῶς τοῖς πταισίμασι, Ὁ δ' ἀντὶ μικρῶν, καὶ Θεοῦ λαβῶν θέαν· 435 Νόμον τε, καὶ τοσοῦτον ἐκσώσας στρατόν· Ὁ δ' ἐκ βραχείας ὕβρεως καὶ νηπίοις Πληγὴν τολοαύτην ἀντιδούς παρ' ἐλπίδας. Οὕτω σκιώδης τῆνικαῦτ' ἦν καὶ νόμος. Οὕτω κάθαρσις θυσιῶν δι' αἵματος, Σαρκῶν τ' ἀνάγκων ἀσθενῆ ραντίσματα· Οὕτως ἄριστον ἢ φυγὴ τῶν χειρόνων, Εἰ καὶ πλέον τι μὴ προσῆν, μικροῖς ὄροις τῆς εὐσεβείας περιγραφομένης τοῖς τότε. Εἴπω τι μείζον, ὧν ἔφην; Λελέξεται. Οὐδ' εἰσφορὰν τολοαύτην εἶχον οὐδέπω, Ὅσῃν περ ἡμεῖς, τοῖς Θεοῦ παθήμασιν, 436 Ἀμνῶ τε τῷ σφαγέντι τοῖς ἐμοῖς κακοῖς. Ὡστ' ἦν τὸ κείνων πλεῖον· εἰ δὲ πλεῖον ἦν, Δὸς πλεῖον εἶναι τῶν πόνων καὶ

τὸ χρέος, Ἡμῖν δ' ἔλαττον τοῖς τυχοῦσι πλειόνων. Ὅδ' ἀντὶ πάντων καὶ πρὸ πάντων
χρῆ λέγειν· Μὴ σφόδρ' ἐπαίνει τοῦ βίου τὸ εὐδρομον, Ὁ μεῖζον εἰδὼς τῶν ὄρωντων
φρονεῖν· Μὴ πως ἐμοὶ μὲν ὕψος ἦ τὸ δύσβατον, Σοὶ δ' ἀμφίκρινον τοῦ δρόμου τὸ
εὐπετές. Ἐμοῦ τὸ λυπρὸν κρεῖσσον ἢ τὸ σὸν καλόν. Βοῶν ποτ' εἶδες τὸν μὲν ἐν
φάτνη μέγαν, Ἐπηρμένον, στίλβοντα τῇ εὐσαρκίᾳ, 437 Τραχηλιῶντα, τὸν δὲ κάτω
νενευκότα, Ῥικνὸν, δυσειδῆ συμβόλοις γεωργίας· Ἐπειτα τὸν μὲν εἰς σφαγὴν
τηρούμενον, Τὸν δὲ τρέφονθ' αὐτόν τε καὶ τὸν δεσπότην. Τούτων τίς ἐστὶν
εὐτυχέστερος, δοκεῖς; Οὐχ ὁ στενός τε, καὶ ζυγῶ τετραμμένος; Εὐδηλον. Ἀλλὰ σοὶ γε
τὸ πλάτος φίλον, Κἂν ἦ κακόν τε καὶ κακῶ συγκείμενον. Ἡ καὶ τὸν ὄγκον
ὕδερωντος αἰνέσης; Ἡ καὶ φρενοπλήξ ἰσχύειν σοὶ φαίνεται; Τὸ δ' ἠδὺ πάντως
φάρμακον σωτήριον; Πολλοὺς τὸ πικρὸν ἐξέσωσε πολλάκις· Τὸ δ' ἠδὺ πρὸς τὸ χεῖρον
ὡς τὰ πόλλ' ἄγει. Υἱῶ δὲ πατρὸς ῥάβδος οὐ σεβασμία Τῶ νοῦν ἔχοντι; τῶ δὲ κακὸν ἢ
χρηστότης 438 Οὐτ' ἐστὶν υἱὸς, οὔτε ῥάβδω πλήσσειται. Τί δ' εἰ παλαίεις, ὡς Ἴωβ,
ὕπερ στέφους; Ἐπαδε σαυτῶ ταῦτα, καὶ ῥάων ἔση, Παρηγόρημα τοῦ πονεῖν
ποιούμενος, Τῶ δ' εὐχαρίστῳ κτώμενος τὴν ἐλπίδα. Δούλου κακοῦ γὰρ,
προσγελῶντα μὲν σέβειν Τὸν δεσπότην· πλήττοντα δ' ἠγεῖσθαι κακόν. Δέον δέχεσθαι
πᾶσαν οἴακος στροφὴν, Ὡ μ' ἐκ πάλης τε καὶ ζάλης διεξάγει, Ἔως ἂν ὄρμοις εὐδίῳις
προσορμίση· Εἶπερ γε τὴν ναῦν μὴ μάτην ἐπήξατο, Ἀλλ' εἰς καλόν τε κάπιδέξιον
τέλος.

Ζ'. Περὶ νοερῶν οὐσιῶν. Οἷη δ' ὑετίοιο κατ' ἠέρος εὐδιόωντος, 439 Ἄντομένη
νεφέεσσιν ἀποκρούστοις περιωγαῖς, Ἀκτὶς ἠελίοιο πολύχροον Ἴριν ἐλίσει, Ἀμφὶ δέ
μιν πάντη σελαγίζεται ἐγγύθεν αἰθῆρ, Κύκλοισιν πυκνιοῖσι καὶ ἔκτοθε λυομένοισι·
Τοίη καὶ φαέων πέλεται φύσις, ἀκροτάοιο Φωτὸς ἀποστίλβοντος ἀεὶ νόας ἥσσονας
αὐγαῖς. Ἦτοι ὁ μὲν πηγὴ φαέων, φάος οὐτ' ὀνομαστόν, Οὐθ' ἔλετον, φεῦγόν τε νόου
τάχος ἐγγὺς ἰόντος, Αἰὲν ὑπεκπροθέον πάντων φρένας, ὡς κε πόθοισι Τεινώμεσθα
πρὸς ὕψος ἀεὶ νέον. Οἱ δέ τε φῶτα Δεύτερα ἐκ Τριάδος βασιλήϊον εὐχος ἐχούσης,
Ἄγγελιο αἰγλήεντες, ἀειδέες, οἱ ῥα θόωκον Ἀμφὶ μέγαν βεβαῶτες, ἐπεὶ νόες εἰσὶν
ἐλαφροὶ, 440 Πῦρ καὶ πνεύματα θεῖα δι' ἠέρος ὧκα θέοντες Ἐσσυμένως μεγάλησιν
ὑποδρήσουσιν ἐφετμαῖς, Ἀπλοῖ τε, νοεροὶ τε, διαυγέες, οὐτ' ἀπὸ σαρκῶν Ἐρχόμενοι
(σάρκες γὰρ ἐπεὶ πάγεν αὐθις ὀλοῦνται), Οὐτ' ἐπὶ σάρκας ἰόντες, ὅπερ δ' ἐγένοντο
μένοντες. Ἦθελον εἰπεῖν ἀμπαν ἀτειρέες· ἀλλ' ἄνεχ' ἵππον Καὶ μάλα θερμὸν ἐόντα,
νόου ψαλίοισιν ἐέργων. Καὶ ῥ' οἱ μὲν μεγάλοιο παραστάται εἰσὶ Θεοῖο· Οἱ δ' ἄρα
κόσμον ἅπαντα ἐαῖς κρατέουσιν ἀρωγαῖς, Ἄλλην ἄλλος ἔχοντες ἐπιστασίην παρ'
ἄνακτος, Ἄνδρας τε, πτόλιάς τε, καὶ ἔθνεα πάνθ' ὀρόωντες, Καὶ λογικῶν θυέων
ἐπίστορες ἡμερίοισι. Θυμὲ, τί καὶ ῥέξεις; τρομέει λόγος οὐρανίοισι 441 Κάλλεσιν
ἐμβεβαῶς· ἀχλὺς δέ μοι ἀντεβόλησεν, Οὐδ' ἔχω ἢ προτέρω θεῖναι λόγον ἢ ἀναδῦναι.
Ὡς δ' ὅτε τρηχαλέω ποταμῶ περάων τις ὀδίτης Ἐξαπίνης ἀνέπαλτο, καὶ ἴσχειται
ἰέμενός περ, Πολλὰ δέ οἱ κραδίη πορφύρεται ἀμφὶ ῥεέθρω· Χρειῶ θάρσος ἐπηξε,
φόβος δ' ἐπέδησεν ἐρωήν· Πολλάκι ταρσὸν ἄειρεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὐτε
Χάσσατο, μαρναμένων δὲ, φόβον νίκησεν ἀνάγκη. Ὡς καὶ ἐμοὶ θεότητος ἀειδέος
ἐγγὺς ἰόντι, Τάρβος μὲν καθαροῖο παραστάτας ὑψιμέδοντος Θεῖναι ὑπ' ἀμπλακίη,
φωτὸς κεκορημένον εἶδος, Μὴ πω καὶ πλεόνεσσιν ὁδὸν κακίης στορέσαιμι. Τάρβος δ'
ἄτροπον ἐσθλὸν ἐμοῖς ἐπέεσσι χαράξαι, 442 Μέσφ' ὅτε καὶ σκολιὸν τιν' ὀρῶ κακίης
μεδέοντα. Οὐτε γὰρ ἦν ἀγαθοῖο, κακοῦ φύσιν ἄμμι φυτεῦσαι, Ἦέ μόθον προφέρειν
καὶ ἔχθεα οἷσι φίλοισιν· Οὐτε μὲν ἀντιθόωκον ἀναστῆναι κακότητα Ὑστατον, ἢ καὶ
ἄναρχον ἔχειν φύσιν ὡσπερ ἄνακτα. Ὡδέ μοι ἀσχαλῶντι Θεὸς νόον ἔμβαλε τοῖον.
Πρῶτον μὲν Θεότητος ἀγνή φύσις ἄτροπος αἰεὶ, Ἀνθ' ἐνὸς οὐ ποτε πολλά. Τί γὰρ

Θεότητος ἄρειον εἰς ὃ μετακλίνοιτο; τὸ δὲ πλεον ὄντος ἄλυξίς. Δεύτερον ἀκροτάτοιο φάους μεγάλοι θεράποντες, Τόσσον πρωτοτύποιο καλοῦ πέλας, ὁσάτιόν περ Αἰθήρη ἡελίοιο. Τὸ δὲ τρίτον ἡέρες ἡμεῖς. 443 Εἰς πάντ' ἄτροπός ἐστι Θεοῦ φύσις· εἰς κακίην δὲ Δύστροπος ἀγγελική, καὶ τὸ τρίτον εὐτροπος ἡμεῖς, Ὅσσον τῆλε Θεοῖο, τόσον κακίης πελάοντες. Τοῦνεκεν ὁ πρώτιστος Ἐωσφόρος ὑψός' ἀερθεῖς (Ἦ γὰρ δὴ μεγάλοιο Θεοῦ βασιληΐδα τιμὴν Ἦλπετο, κῦδος ἔχων περιώσιον), ὤλεσεν αἴγλην, Καὶ πέσεν ἐνθάδ' ἄτιμος, ὅλον σκότος ἀντὶ Θεοῖο· Καὶ κοῦφός περ ἔων χθαμαλήν ἐπὶ γαῖαν ὄλισθεν, Ἔνθεν ἀπεχθαίρει πινυτόφρονας, οὐρανίης δὲ εἶργει πάντας ὁδοῖο, χολούμενος ἦν διὰ λώβην. Οὐδ' ἐθέλει θεότητος, ὅθεν πέσεν, ἄσσον ἰκέσθαι Πλάσμα Θεοῦ· ξυνήν γὰρ ἔχειν ἐπόθησε βροτοῖσιν Ἀμπλακίην σκοτίνην τε· τῷ ἔκβαλεν ἐκ παραδείσου, 444 Κύδεος ἰμείροντας ὁ βάσκανος ἰσοθέοιο. Ὡς ἄρ' ὄγ' οὐρανίης ἐξ ἄντυγος ἦλθεν ἀερθεῖς· Ἀλλ' οὐ μῶνος ὄλισθεν, ἐπεὶ δὲ μιν ὤλεσεν ὕβρις, Κάππεσε σὺν πλεόνεσσι, ὅσους κακίην ἐδίδαξεν (Ὡς στρατὸν ἐκ Βασιλῆος ἀπορρήξας τις ἀλιτρὸς), Βασκανίη τε χοροῖο θεόφρονος ὑψιμέδοντος, Καὶ πλεόνεσσι κακοῖσιν ἔχων πόθον ἐμβασιλεύειν. Ἔνθεν ἄρ' ἐβλάστησαν ἐπιχθόνιοι κακότητες, Δαίμονες ἀνδροφόνοιο κακοῦ βασιλῆος ὀπηδοί, Ἀδρανέα, σκιδόντα, δυσαντέα φάσματα νυκτὸς, Ψευσταί θ', ὕβρισται τε, διδάσκαλοι ἀμπλακιάων, Πλάγκται, ζωροπόται, φιλομειδέες, ἐγρεσίκωμοι, Χρησμολόγοι, λοξοὶ, φιλοδήριες, αἱματόεντες, Ταρτάρειοι, μυχόντες, ἀναιδέες, ἀρχιγόητες, 445 Ἐρχόμενοι καλέουσιν, ἀπεχθαίρουσι δ' ἄγοντες· Νὺξ, φάος, ὡς κεν ἔλωσιν, ἢ ἀμφοδὸν, ἢ λοχόωντες. Τοίη μὲν κείνων στρατιῇ, τοῖος δὲ καὶ ἀρχὸς, Χριστὸς δ' οὔτε μιν ἔσχεν αἰστώσας ἰότητι, Ἦ καὶ κόσμον ἔτευξεν ὅλον· καὶ τόνδ' ἂν ὄλεσεν, Αἶψ' ἐθέλων (χαλεπὴ δὲ Θεοῦ κοτέοντος ἄλυξίς), Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἀνέηκεν ἐλεύθερον ἐχθρὸν ἐμεῖο, Ἀλλὰ μέσον μεθέηκεν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε, Δῶκε δ' ἐπ' ἀλλήλοισι κακὸν μόνον, ὡς ὁ μὲν αἰνὸν Αἴσχος ἔχη, καὶ τῆδε, χερεινὸν περ πολεμίζων, Οἱ δ' ἀρετῇ μογέοντες ἐὸν κλέος αἰὲν ἔχουσιν, Ὡς χρυσὸς, χοάνοισι καθαιρόμενοι βιότοιο, 446 Ἦ τάχα κεν μετέπειτα δίκας τίσειεν ἀτειρής, Ὑλῆς δ' ἀπτομένης, ὅτε ἔμπυρός ἐστιν ἄμειψις, Πολλὰ πάροιθεν ἐοῖσιν ἐνὶ δρηστήρησι δαμασθεῖς Τειρομένοις· τὸ γὰρ ἐστι κακοῦ γεννήτορι τίσις. Ταῦτα μὲν ἀγγελικῆς αἴγλης περί Πνεῦμ' ἐδίδαξε Πρώτης θ', ὑστατίης τε. Μέτρον δὲ τε κἀνθάδ' ἀνεῦρε. Μέτρον δ' αὖ Θεός ἐστιν. Ὅσον πελάει τις ἄνακτι, Τοσάτιον φάος ἐστίν, ὅσον φάος, εὐχος ὁμοῖον.

Η'. Περὶ ψυχῆς. Ψυχὴ δ' ἐστὶν ἄημα Θεοῦ, καὶ μίξιν ἀνέτλη Οὐρανίη χθονίοιο, φάος σπήλυγγι καλυφθὲν, 447 Ἀλλ' ἔμπης θεῖη τε καὶ ἄφθιτος. Οὐ γὰρ ἔοικεν εἰκόνα τὴν μεγάλοιο Θεοῦ λύεσθαι ἀκόσμως, Ἐρπυστήρησιν ὁμοῖα βοτοῖσιν τε ἀφραδέεσσιν, εἰ καὶ μιν θνητὴν γε βιήσατο θεῖναι ἀμαρτάς. Οὔτε πυρὸς μαλεροῖο πέλει φύσις· οὐ γὰρ εἰκότος Δάπτον δαπτομένοιο πέλειν κέαρ· οὔτ' ἀποπνευστοῦ Ἡέρος, ἢ πνευστοῖο, καὶ οὐ ποτε ἰσταμένοιο Οὐδὲ μὲν αἱματόεσσα χύσις διὰ σάρκα θεούσα· Ἀλλ' οὐδ' ἀρμονίη τῶν σώματος εἰς ἐν ἰόντων. Οὐ γὰρ ἴη σαρκῶν τε καὶ εἶδος ἀθανάτοιο Ἔστι φύσις. Τί δὲ πλεῖον ἀρειοτέροισι κακίστων, Οὐς κράσις ἢ κακοὺς τεκτῆνατο ἢ φερίστους; Πῶς δ' οὐ καὶ ἀλόγοισι λόγου φύσις; Ἀρμονίη γὰρ 448 Ἦ σαρκῶν βροτέων τε καὶ εἶδεός ἐστ' ἀλόγοισιν, Εὐκράεες δ' ἄρα πάντες ἀρειόνας, ὡς ὄγε μῦθος. Κεῖνοι μὲν δὴ τοῖα· τὸ δ' αἴτιον, ὧν ἀπεόντων Ψυχὴ σῶμα λέλοιπε, κέαρ τάδε μυθήσαντο. Φορβὴ δ' οὐ ποτέ σοι κέαρ ἔπλετο, ἧς δίχα θνητὸν Ζῶειν ἀμπαν ἄπιστον, ἐπεὶ σθένος ἐστὶν ἐδητύς. Οἶδα δὲ καὶ λόγον ἄλλον, ὃν οὐ ποτε δέξομ' ἐγῶγε, Οὐδὲ γὰρ ἂν ξυνή τις ἐμοὶ καὶ πᾶσι μεριστῇ Ψυχῇ, πλαζομένη τε δι' ἡέρος. Ὡδ' ἂν ὁμοίη Πᾶσι πέλοι πνευστῇ τε καὶ ἔκπνοος· ἐν δ' ἄρα πᾶσι, Πάντες, ὅσοι ζῶουσι μεταπνεύοντες, ἔκειντο, εἰ δὲ καὶ ἡέρος ἐστὶ χυτὴ φύσις ἄλλοτ' ἐν ἄλλοις. 449 εἰ δὲ μένει, τί μὲν ἔσχε, τί δ' ἐν

σπλάγχνοισι τεκούσης Ζωὸν ἔτ', εἰ κείνη με προέσπασεν ἔκτος ἑόντα; Εἰ δὲ πλειοτέρων τεκέων σύ γε μητέρα θείης, Ψυχαῖς δαπτομένησιν ἔτι πλεόνεσσι γέρηρας. Οὐ πινυτῶν ὄδε μῦθος, ἑτώσια παίγνια βίβλων, Οἳ καὶ σώματα πολλὰ βίοις προτέροισιν ὅμοια Ἔσθλοῖς ἠδὲ κακοῖς, ψυχῇ δόσαν αἰὲν ἀμείβειν, Ἥ τιμὴν ἀρετῆς, ἢ ἀμπλακίης τινὰ ποινήν· Εἵμασιν ὡς τινα φῶτα κατενδύοντες ἀκόσμως, Ἥ μετεκδύοντες, ἑτώσια μοχθίζοντες, Ἰξίουος κύκλοισιν ἀλιτροτάτοιο φέροντες, Θῆρα, φυτὸν, βροτὸν, ὄρνιν, ὄφιν, κύνα, ἰχθὺν ἔτευξαν. Πολλάκι καὶ δις ἕκαστον, ἐπὴν τὸ δὲ κύκλος ἀνώγη. 450 Μέχρι τίνας; Θηρὸς δὲ σοφοῦ λόγον οὐποτ' ὄπωπα, Οὐδὲ θάμνον λαλέουσιν. Ἄει λακέρυζα κορώνη· Αἰεὶ δ' ἰχθὺς ἀναυδος ὑγρὴν διανήχεται ἄλμην. Εἰ δὲ καὶ ὑστατὴ ψυχῆς τίσις, ὡς ἐνέπουσι Κεῖνοι, τῶν ὄδ' ἔλεγμος ἑτώσιος. Εἰ μὲν ἀσάρκου, Θαῦμα μέγ'. Εἰ δ' ἄμα σαρκί, τίς ἐκ πλεόνων πυρὶ δώσεις; Καὶ τότε θαῦμα μέγιστον, ἐπεὶ πλεόνεσσι δὲ θάλασσα, καὶ πλεόνων με δαήμονα θήκατο δεσμός, Πῶς τότε μοῦνον ἄλυξεν ἐμὴν φρένα, τίς με πάροιθεν εἶχε δορὴ; τίς ἔπειτα; πόσοις θάνον; οὐ γὰρ ἐπλούτει Ψυχαῖς, ὡς θυλάκοισι, δέτης ἐμός. Ἥ ἄρα μακρῆς Καὶ τόδ' ἄλλης, λήθην με παθεῖν προτέρης βιότητος. 451 Ἡμέτερον δ' αἴοις ψυχῆς πέρι μῦθον ἄριστον. Ἐνθεν ἑλὼν, τέρψιν δὲ μικρὴν ἀναμίξομεν οἴμη. Ἦν ποτε ἦν ὅτε κόσμον ἐπήξατο νοῦ Λόγος αἰπὺς, Ἐσπόμενος μέγαλοιο νόῳ Πατρὸς, οὐ πρὶν ἑόντα. Εἶπεν ὄδ', ἐκτετέλεστο ὅσον θέλεν. Ὡς δὲ τὰ πάντα Κόσμος ἔην, γαίη τε καὶ οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα, Δίκετο καὶ σοφίης ἐπίστορα μητρὸς ἀπάντων, Καὶ χθονίων βασιλῆα θεουδέα, καὶ τόδ' ἔειπεν· «Ἦδη μὲν καθαρὸι καὶ ἀείζωοι θεράποντες Οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν ἀγνοὶ νόες, ἄγγελοι ἑσθλοὶ, Ὑμνοπόλοι μέλποντες ἐμὸν κλέος οὐποτε λῆγον· Γαῖα δ' ἔτι ζῶοισιν ἀγάλλεται ἀφραδέεσσι. Ξυνὸν δ' ἀμφοτέρωθεν ἐμοὶ γένος εὐάδε πῆξαι 452 Θνητῶν τ' ἀθανάτων τε νοήμονα φῶτα μεσηγὺ, Τερπόμενόν τ' ἔργοισιν ἐμοῖς, καὶ ἐχέφρονα μύστην Οὐρανίων, γαίης τε μέγα κράτος, ἄγγελον ἄλλον Ἐκ χθονὸς, ὑμνητῆρα ἐμῶν μενέων τε, νόου τε.» Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ μοῖραν ἑλὼν νεοπηγέος αἴης, Χεῖρεσιν ἀθανάτησιν ἐμὴν ἐστήσατο μορφὴν, Τῇ δ' ἄρ' ἔης ζωῆς μοιρήσατο. Ἐν γὰρ ἔηκε Πνεῦμα, τὸ δὴ θεότητος ἀειδέος ἐστὶν ἀπορρώξ. Ἐκ δὲ χοδὸς πνοιῆς τε πάγην βροτὸς ἀθανάτοιο Εἰκῶν· ἢ γὰρ ἀνασσα νόου φύσις ἀμφοτέροισι. Τοῦνεκα καὶ βίοτον τὸν μὲν στέργω διὰ γαῖαν, Τοῦ δ' ἔρον ἐν στήθεσσι ἔχω θείαν διὰ μοῖραν. Ἦδε μὲν ἀρχεγόνοιο βροτοῦ δέσις. Αὐτὰρ ἔπειτα 453 Σῶμα μὲν ἐκ σαρκῶν, ψυχὴ δ' ἐπιμίσηται ἀίτωσ, Ἐκτοθεν εἰσπίπτουσα πλάσει χοός. Οἶδεν ὁ μίξας Πῶς πρῶτόν τ' ἔπνευσε, καὶ εἰκόνα δήσατο γαίῃ Εἰ μὴ τόνδε λόγον τις, ἐμοῖς ἐπέεσσιν ἀρήγων, Θῆσει θαρσαλέως τε, καὶ ἐσπόμενος πλεόνεσσι· Ὡς καὶ σῶμα τὸ πρῶτον ἀπὸ χθονὸς ἄμι κερασθὲν, Ὑστερον ἀνδρομέη ρύσις ἔπλετο, οὐδ' ἀπολήγει Ἄλλοτε ἄλλον ἔχουσα βροτὸν πλαστῆς ἀπὸ ρίζης· Καὶ ψυχὴ πνευσθεῖσα Θεοῦ πάρα, κεῖθεν ἔπειτα Ἀνδρομέοισι τύποισι συνέρχεται ἀρτιγένεθλος, Σπέρματος ἐκ πρώτοιο μεριζομένη πλεόνεσσι, Θνητοῖς ἐν μελέεσσιν αἰεὶ μένον εἶδος ἔχουσα. Τοῦνεκεν ἠγεσίην νοερὴν λάχεν. Ὡς δ' ἐνὶ τυτθοῖς Πνεῦμα μέγα στεινὸν τε καὶ ἔκτροπον ἴαχεν ἀύλοῖς, 454 Καὶ μάλα ἴδριος ἀνδρὸς, ἐπὴν δ' εἰς χεῖρας ἴκωνται Εὐρύποροι, τημόσδε τελειοτέρην χέον ἠχὴν, Ὡς ἦγ' ἀνδρανέεσσι ἐν ἄψεσιν ἀδρανέουσα, Πηγνυμένοις συνέλαμψε, νόον δὲ τε πάντ' ἀνέφηνεν. Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεύξεν ἐὸν βροτὸν ἀφθιτος Υἱὸς, Ὅφρα κε κῦδος ἔχησι νέον, καὶ γαῖαν ἀμείψας Ἥμασιν ὑστατίοισι Θεῶ Θεὸς ἔνθεν ὀδεύσει, Οὔτε μιν οὔτ' ἀνέηκεν ἐλεύθερον, οὔτε τι πάμπαν Δήσατο· θεὸς δὲ νόμον τε φύσει, καὶ ἐσθλὰ χαράξας Ἐν κραδίῃ, γυάλοισιν ἀειθαλέος παραδείσου Θῆκε μιν ἀμφιτάλαντον, ὅπη ρέψειε δοκεύων, Γυμνὸν ἄτερ κακίης τε καὶ εἶδος ἀμφιθέτοιο. Ζωὴ δ' οὐρανὴ πέλεται παράδεισος ἕμοιγε. Τοῦ ρά μιν ἐντὸς ἔθηκε λόγων δρηστήρα γεωργόν. 455 Οἴου μιν ἀπέεργε τελειότεροιο φυτοῖο, Ἐσθλοῦ τ' ἠδὲ κακοῖο διάκρισιν ἐντὸς ἔχοντος Τὴν τελέην. Τελέη γὰρ

ἀεζομένοισιν ἀρείων, Ἄλλ' οὐκ ἀρχομένοισιν· ἐπεὶ τόσον ἐστὶ βαρεῖα, Ὅσον νηπιάχοισι τελειότερη τις ἐδωδή. Ἄλλ' ἐπεὶ οὖν φθονεροῖο παλαίσμασιν ἀνδροφόνοιο, Θηλυτέροιο λόγοιο παραιφασίησι πιθήσας, Γεύσατο μὲν καρποῖο προώριος ἠδυβόροιο, Δερματίνους δὲ χιτῶνας ἐφέσσατο σάρκα βαρεῖαν Νεκροφόρος (θανάτω γὰρ ἀμαρτάδα Χριστὸς ἔκορσεν), Ἦλθε μὲν ἄλσεος ἐκτὸς ἐπὶ χθόνα τῆς γένος ἦεν, Καὶ ζωὴν πολύμοχθον ἐδέξατο. Τῷ δ' ἄρ' ἔθηκε Ζῆλον ἐὼν πυρόντα φυτῷ κληῖδ' ἐριτίμω, 456 Μήτις Ἀδὰμ, ὁ πρόσθε, προώριος ἐντὸς ἴκηται, Πρὶν πτόρθου γλυκεροῖο φυγεῖν δαπτρεῖαν ἐδωδὴν, Καὶ ζωῆς πελάσειε φυτῷ κακός· ὡς δ' ὑπ' ἀήταις Χειμερίοις παλίνροσος ἀλίπλοος ἦλθεν ὀπίσσω, Αὖθις δ' ἠὲ πνοιῆσιν ἐλαφροτέρησι πετάσας Ἰστίον, ἢ ἐρέτησι μὲν γὰρ πλόον αὖθις ἄνυσσεν, Ὡς ἡμεῖς μέγαλοιο Θεοῦ ἀπὸ τῆλε πεσόντες, Ἐμπαλιν οὐκ ἀμογητὶ φίλον πλόον ἐκπερόωμεν. Τοίη πρωτογόνοιο νεόσπορος ἦλθεν ἄτη Δειλοῖσιν μερόπεσιν, ὅθεν στάχυσ ἐβλάστησε.

Θ', Περὶ Διαθηκῶν καὶ Ἐπιφανείας Χριστοῦ. Δεῦρ' ἄγε καὶ δισσοῖο νόμου λόγον ἐξερέεινε. 457 Ὅς τε παλαιότερος, καὶ ὃς νέος ἐξεφάνθη, Πρῶτα μὲν Ἑβραίοισιν, ἐπεὶ Θεὸν ὑψιμέδοντα Πρῶτοι καὶ γνώσαντο, ἔπειτα δὲ πείρασιν αἴης. Οὐ γὰρ μαρναμένοισι Θεὸς βροτὸν ἠγεμονεῦει Δόγμασιν, ὡς τις αἴδρις ἐὼν, Λόγος ἴδρις ἀπάντων, Οὐδὲ παλιμβούλοισιν, ὃ καὶ θνητοῖσιν ὄνειδος. Ἄλλ' ὅδ' ἐμὸς λόγος ἐστὶ Θεοῦ φιλέοντος ἀρωγῆς. Λυσσήεις ὅτε πρῶτον Ἀδὰμ βάλεν ἐκ παραδείσου, Κλέψας ἀνδροφόνοιο φυτοῦ δηλήμονι καρπῷ, Ὡς στρατὸν ἠγητῆρος ὀλωλότος αἴσχει τύπτων, Δίζετο καὶ τεκέεσσι κακὸν καὶ κῆρα φυτεῦσαι, Ῥήξας δ' οὐρανίοιο Θεοῦ κλεψίφρονοι βουλή, Τρέψατο ὅσσε βροτοῖο πρὸς οὐρανὸν ἀστερόντα, 458 Κάλλεσι παμφανώσι τεθηλότα, πρὸς τε θανόντων Μορφὰς, ἃς ἐτύπωσε πόθος, καὶ μῦθος ἔτισε, Πιστὸς ἐν οὐ ξείνοισι κακοῖς, ψεύστης ἀνέλεγκτος, Αἰὲν ἐπερχομένοισιν ἀεζόμενος λυκάβασιν. Ἑβραίων ἱερῶν ὄλοον γένος, οὐχ ὑποφήταις Εἶκον ὀδυρομένοισι, λιταζόμενοισιν, ἄνακτος Μῆνιν αἰεὶ προφέρουσι. Πάρος γε μὲν ὄλλυον αὐτούς. Οὐδὲ μὲν οὐ βασιλῆες ἐτάρβειον, ἀλλ' ἄρα καὶ τῶν Οἰ πλέονες κακίους, οὐδ' ἄλσεα πάμπαν ἔλειπον, Οὐδ' ὀρέων κορυφὰς, καὶ δαίμονας αἱματόεντας. Τοῦνεκα καὶ μέγαλοιο Θεοῦ ζηλήμονα μῆνιν Εἴρυσαν, ἐκ δὲ τίναχθεν. Ὁ δ' ἀντεισῆλθον ἔγωγε 459 Ἀτραπιτὸν ζήλοιο ποδηγεσίη σφίσιν ἔλκων, Πίστιν ἐς εὐσεβέα Χριστοῦ παλίνροσα φέρεσθαι, Ὅψὲ μεταστρεφθεῖσιν, ἐπὴν κορέσωνται ἀνίης, Βασκανίη λαοῖο νεήλυδος, ὧ διαμειφθεν. Ἀλλὰ τὰ μὲν μετόπισθ'. Οἱ δ' ὡς νόμον εἶχον ἄτιμον, Ὑστάτιον τοιῆσδε βροτῶν γένος ἔμμορε τιμῆς, Νεύμασιν ἀθανάτοιο Πατρὸς, καὶ ἔργμασι Παιδός· Χριστὸς ὅσον βροτέων ἐνὶ σώματι κάτθετο μοίρης Οὐρανίης, λεύσσων κακίης ὑπο θυμοβόροιο Δαπτόμενον, σκολιὸν τε βροτῶν μεδέοντα δράκοντα, Ὡς κεν ἀναστήσειεν ἐὼν λάχος, οὐκ ἔτι νοῦσον Ἄλλοισιν ἐφέηκεν ἀρηγόσιν (οὐ γὰρ ἐπαρκὲς τοῖς μέγαλοις παθέεσσι μικρὸν ἄκος)· ἀλλὰ κενώσας Ὅν κλέος ἀθανάτοιο Θεοῦ Πατρὸς Υἱὸς ἀμήτωρ 460 Αὐτὸς καὶ δίχα πατρὸς ἐμοὶ ξένος υἱὸς ἐφάνθη· Οὐ ξένος, ἐξ ἐμέθεν γὰρ ὅδ' ἄμβροτος ἦλθε βροτωθεὶς Παρθενικῆς διὰ μητρὸς, ὅλον μ' ὅλος ὄφρα σαώσῃ. Καὶ γὰρ ὅλος πέπτωκεν Ἀδὰμ διὰ γεῦσιν ἀλιτρήν. Τοῦνεκεν ἀνδρομέοισι καὶ οὐ βροτέοισι νόμοισι, Σεμνοῖς ἐν σπλάγχνοισιν ἀπειρογάμοιο γυναικὸς Σαρκωθεὶς (ὧ θάμβος ἀφαυροτάτοισιν ἄπιστον!) Ἦλθε Θεὸς θνητός τε, φύσις δύο εἰς ἐν ἀγείρας, Τὴν μὲν κευθομένην, τὴν δ' ἀμφαδίην μερόπεσιν Ὡν Θεὸς ἢ μὲν ἔην, ἢ δ' ὕστατον ἡμῖν ἐτύχθη. Εἷς Θεὸς ἀμφοτέρωθεν, ἐπεὶ θεότητι κερασθεὶς, Καὶ βροτὸς ἐκ θεότητος ἄναξ καὶ Χριστὸς ὑπέστη· Ὡς κεν Ἀδὰμ νέος ἄλλος ἐπιχθονίοισι φαανθεὶς, Τὸν πάρος ἐξακέσαιτο, πετάσματι δ' ἀμφὶ καλυφθεὶς 461 (Οὐ γὰρ ἔην χωρητὸς ἐμοῖς παθέεσσι πελάσσαι),

Καὶ πινυτὸν δοκέοντα ὄφιν σφήλειεν ἀέλπτως, Ὡς μὲν Ἀδὰμ πελάσοντα, Θεῶ δέ τε ἀντιάσοντα, Τῷ περὶ κάρτος ἔμελλεν ἔης ἄξειν κακότητος, Τρηχίην περὶ πέτραν ἀλίκυτον ὡς τε θάλασσα. Ὡς ἐφάνη, γαῖα τε καὶ οὐρανὸς ἀμφὶ γενέθλη Σείετο. Οὐρανὴ μὲν ὕμνους κατέπεμπε χορείη, Ἀστὴρ δ' ἀντολίθη Μάγοις ὁδὸν ἠγεμόνευε, Δωροφόροις λάτρισι νηγεγέος βασιλῆος. Οὗτος ἐμοὶ Χριστοῖο νέης λόγος ἐστὶ γενέθλης. Αἴσχος δ' οὐδὲν ἔπεστιν, ἐπεὶ μόνον αἴσχος ἀμαρτάς· Τῷ δ' οὐκ αἴσχος ἔπεστιν, ἐπεὶ Λόγος αὐτὸν ἔπηξεν. 462 Οὐδὲ ρύσει βροτῆ βροτὸς ἔπλετο, ἐκ δ' ἄρα σαρκὸς, Τὴν Πνεῦμ' ἠγνισε πρόσθεν ἀνυμφέα μητέρα κεδνήν, Αὐτοπαγῆς βροτὸς ἦλθε, καθήρατο δ' εἶνεκ' ἐμεῖο. Καὶ γὰρ πάνθ' ὑπέδεκτο, νόμῳ θρηπτήρια τίνων, Ἡ καὶ χαζομένῳ πεμπτήρια, ὡσπερ οἴω. Αὐτὰρ ἐπεὶ μέγαλοιο φάους ἐριλαμπεῖ λύχνῳ Κηρυχθεὶς προθέοντι γόνου, προθέοντι δὲ μύθου, Χριστὸν ἐμὸν βοόωντι Θεὸν μεσάτη ἐν ἐρήμῳ, Ἐξεφάνη, λαῶν μὲν ἔβη μέσος ὅς τ' ἀπὸ τηλοῦ, Ὡς τε πέλας (ξυνὸς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροις ἀκρόγωνος Λᾶας ἔην)· δισσὸν δὲ καθάρσιον ὥπασε θνητοῖς Πνεύματος ἀενάοιο, τό μοι προτέρην ἐκάθηρ Σαρκογενὴ κακίην, καὶ αἵματος ἡμετέριοιο. 463 Καὶ γὰρ ἐμὸν, τὸ Χριστὸς ἐμὸς Θεὸς ἐξεκένωσε Ἐρῦσιον ἀρχεγόνων ποθέων, κόσμοιό τ' ἄποινον. Εἰ μὲν δὴ μὴ τρεπτός ἔην βροτὸς, ἀλλ' ἀδάμαστος, Οἴης καὶ μέγαλοιο Θεοῦ χρήζον ἐφετμῆς, Ἡ μ' ἐκόμει τ', ἐσάωσε, καὶ ἐς μέγα κύδος ἄεξε. Νῦν δ', οὐ γὰρ με θεὸν τεῦξεν Θεὸς, ἀλλά μ' ἔπηξεν Ἀμφιρεπῆ, κλιτόν τε, τὸ καὶ πλεόνεσσι ἐρείδει, Ἦν ἐν καὶ λοετροῖο βροτοῖς χάρις. Ὡς γὰρ ὄλεθρον Ἐβραίων ποτὲ παῖδες ὑπέκφυγον αἵματι χριστῶ, Τὸ φλιάς ἐκάθηρην, ὅτ' ὤλετο πρωτογένεθλος Αἰγύπτου γενεὴ νυκτὶ μιῇ, ὡς καὶ ἔμοιγε 464 Σφρηγὶς ἀλεξικάκοιο Θεοῦ τόδε, νηπιάχοις μὲν Σφρηγίς, ἀεξομένοισι δ' ἄκος καὶ σφρηγίς ἀρίστη, Χριστοῦ φωτοδότα θεόρρυτος, ὡς κεν ἀλύξας Βένθος ἄχους καὶ βαιὸν ἀπ' ἄχθεος αὐχέν' ἀνασχών, Πρὸς ζωὴν παλίνορσον ἄγω πόδα. Καὶ γὰρ ὀδίτης Ἀμπνεύσας καμάτοιο, νεόσσυτα γούνατ' ἐγείρει. Ξυνὸς μὲν πάντεσσι ἀήρ, ξυνὴ δὲ τε γαῖα, Ξυνὸς δ' οὐρανὸς εὐρύς, ἄθ' ὠρια κύκλος ἐλίσει· Ξυνὸν δ' ἀνθρώποισι σαόβροτον ἔπλετο λουτρόν.

Γ'. Κατὰ Ἀπολλιναρίου, περὶ ἐνανθρωπήσεως. Νοῦν τὸν μέγιστον ἴσμεν ἀνθρώπου φύσιν 465 Πᾶσαν παγέντα, ἐκ τριῶν συγκεκριμένην, Ψυχῆς τε καὶ νοῦ καὶ πάχους τοῦ σώματος, Ἀδὰμ ὄλον τὸν πρόσθεν πλὴν ἀμαρτίας. Ἐπεὶ γὰρ οὖν ἐγίγνετ' ἀνθρωπος Θεὸς, Θεὸς τελεῖτ' ἀνθρωπος εἰς τιμὴν ἐμήν· Ἴν' οἷς περ εἴληφεν ὁ δέδωκ' ἀναπλάσας, Λύση τὸ κρίμα τῆς ὅλης ἀμαρτίας, Κτείνη τε τὸν κτείναντα τῷ τεθνηκότι. Ἀπλοῦς ἄνωθεν, εἶτα συμπαγεῖς, Θεός· 466 Παγεῖς ἔπειτα χερσὶ ταῖς θεοκτόνοις. Οὗτος Θεοῦ σοὶ τοῦ μεμιγμένου λόγος. Θεὸς μὲν ἦν ἄνωθεν, ἐξ οὗ καὶ Πατὴρ, Ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος τε καὶ κτίστης ὄλων, Κρεῖσσω χρόνου τε καὶ παθῶν καὶ σώματος. Ἐπεὶ δ' ἔπληγε τῷ ξύλῳ τῆς γνώσεως, Καὶ πᾶσαν ἡμῶν τὴν φύσιν κατέτρεχεν, Ὡς εὐάλωτον καὶ κατάκριτον, ὁ φθόνος· Ὡς ἂν λύσειε τὴν ἔπαρσιν τοῦ φθόνου, 467 Καὶ τὴν φθαρεῖσαν εἰκόνα κτίση πάλιν, Ἐγγίνεθ' ἡμῖν. Ἐν γὰρ ἀγνῆ παρθένῳ Κυΐσκειται τε καὶ προέρχεται Θεός. Ὅλος Θεός τε καὶ βροτὸς, σώζων μ' ὄλον, Υἱὸς νοούμενός τε καὶ ὀρώμενος. Ἀνθρωπολάτρης εἰμί σοι, σέβων ὄλον Τὸν συντεθέντα μυστικῶς ἐμοὶ Λόγον Αὐτὸν Θεόν τε καὶ βροτὸν σωτήριον. Σὺ σαρκολάτρης, εἰσάγων ἄνουν ἐμέ, Ἄν σου τὸ κομψὸν πειθανῶς ἀντιστρέφω. Ἡ τοῦτο δέξαι, φίλτατ', ἢ κάμοι πάρες, Εἴπερ δίκαιος τοῦ λόγου μένεις βραβεὺς, Εἴ σοι τὸ χεῖρόν ἐστιν ἐκ Θεοῦ Θεὸς (Χεῖρον γὰρ ἢ σὰρξ τοῦ κατ' εἰκόνα πολὺ), Κάμοι τὸ κρεῖσσον· νοῦς γὰρ ἔγγιον Θεοῦ. 468 Πλὴν σοί γε κινδυνεύεθ' ἡμισὺς βροτὸς· Ὁ μὴ προσεὶληπται γὰρ, οὐδὲ σώζεται. Τί φῆς, ἀμύντωρ τοῦ Λόγου σοφώτατε, Ὁ τοῖς τέμνουσι τὴν θεότητα δυσφορῶν; Οὐ καὶ σὺ τέμνεις τοῦ Θεοῦ τὸ σύνθετον, Τὸ μὲν

διδούς τι τῶν ἐμῶν, τὸ δ' οὐκέτι, Τὴν σάρκα κερνῶν, τὸν δὲ νοῦν ἀποξέων, Ὡσπερ δεδοικῶς τοῦτο, μὴ συνθῆς ὅλος; Πῶς οὖν δῶα τέλεια χωρήσει τὸ ἔν; Ἡ καὶ ῥαγῆναι τὴν δορὰν δεδοίκαμεν; Ὡ τῆς ἀνοίας! νοῦν δὲ καὶ λόγον μία Ψυχὴ δέδεκται· ποῦ δ' ὅλως σοι καὶ μέγα Νοῦς, τοῦ Θεοῦ παρόντος; Εἰ δ' ἡ σὰρξ ἄνους Ἐξηπάτημα. Δέρμ' ἐμόν· ψυχὴ τίνος; Τίς ἢ Θεοῦ γέννησις ἐκ τῆς Παρθένου; 469 Πῶς εἰς ἓν ἦλθε τῶν διεστῶτων φύσις; Ἀρρήτον ἔστιν, ὡς δ' ἔμοιγε φαίνεται, Μικρῶ λόγῳ μετροῦντι τὰ κρείσσῳ λόγου. Τὸ Πνεῦμ' ἐπῆλθε παρθένῳ καθάρσιον, Λόγος δ' ἑαυτῷ πῆγνυτ' ἔνδοθι βροτὸν, Ὁλοῦ βροτοῦ θανόντος ἀντάλλαγμα ὅλον. Ἐπεὶ δ' ἄμικτός ἐστι σαρκίῳ Θεός, Ψυχὴ δὲ καὶ νοῦς οἶον ἐν μεταχιμῳ, Σαρκὸς μὲν, ὡς σύνοικος, ὡς δ' εἰκῶν, Θεοῦ· Τῷ συγγενεῖ μιγεῖσα ἢ Θεοῦ φύσις, Ἐκεῖθεν ἔσχε καὶ πάχους κοινωνίαν. Οὕτω τὸ θεῶσαν καὶ θεωθὲν εἰς Θεός. Τί οὖν πέπονθεν ἀμφοτέρ'; ὡς ἐμὸς λόγος, Τὸ μὲν κερασθὲν τῷ πάχει, τὸ δ' ὡς πάχος 470 Ἐμῶν μετασχόν, πλὴν παθῶν ἀμαρτίας. Ζητῶ τὸ αἶμα τῷ προσεβῆναι Θεοῦ; Εἰ μὲν πονηρῶ· φεῦ, τὸ Χριστοῦ τῷ κακῷ· Εἰ τῷ Θεῷ δέ· πῶς, ἐτέρῳ κρατουμένων Ἡμῶν; ἐπεὶ κρατοῦντός ἐστ' αἰεὶ λύτρον. Ἡ τοῦτ' ἀληθὲς, αὐτὸν προσφέρειν Θεῷ, Ἴν' αὐτὸς ἡμᾶς τοῦ κρατοῦντος ἀρπάσῃ, Λάβῃ τε ἀντάλλαγμα τοῦ πεπτωκότος Τὸν Χριστόν· ὁ χρίσας γὰρ οὐχ ἀλώσιμος. Οὕτω φρονοῦμεν. Τοὺς τύπους δ' αἰδοῦμεθα. Ἐχεις τὰ τῆδε· προσκύνει τὴν Τριάδα.

ΙΑ'. Περὶ Ἐνανθρωπήσεως. Νήπιος, ὅστις ἄνακτα Θεοῦ Λόγον αἰὲν ἐόντα Οὐ σέβει' ἰσοθέως Πατὴρ ἐπουρανοῦ. 471 Νήπιος, ὅστις ἄνακτα Λόγον βροτὸν ἔνθα φανέντα Οὐ σέβει' ἰσοθέως οὐρανοῦ Λόγου. Τέμνει δ' ἢ μέγαλοιο Πατὴρ Λόγον, ἢ ἐλόγοιο Μορφὴν ἀνδρομέην, καὶ πάχος ἡμέτερον. Ἦν Θεός, ἀλλ' ἐπάγη Πατὴρ Λόγος ἡμέτερος φῶς, Ὡς κε Θεὸν μίξῃ, μικτὸς ἐὼν χθονίοις. Εἰς Θεὸς ἀμφοτέρωθε· τόσον βροτὸς, ὅσον ἔμ' ἔρδειν Ἀντὶ βροτοῦ Θεόν. Ἴλαθι, τρωτὸς ἄνω. Τόσον ἔχοις. Τί δ' ἔμοιγε νόον, καὶ μίξιν ἄφραστον; Ἀμφὶ Θεόν, θνητοὶ, στέργετε μέτρα λόγου. Εἰ μὲν δὴ πεπίθοιμι, τὸ λῶιον. Εἰ δὲ μελαίνεις Τὸν χάρτην πολλαῖς χιλιάσιν ἐπέων, Δεῦρ' ἄγε, πλαξὶ τεαῖς ὀλιγόστιχα ταῦτα χαράξω Γράμματ' ἐμῇ γραφίδι, ἢ μέλαν οὐδὲν ἔχει. 472

ΙΒ'. Περὶ τῶν γνησίων βιβλίων τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς. Θείοις ἐν λογίοισιν αἰεὶ γλώσση τε νόω τε Στρωφᾶσθ'· ἢ γὰρ ἔδωκε Θεὸς καμάτων τόδ' ἄεθλον, Καὶ τι κρυπτόν ἰδεῖν ὀλίγον φάος, ἢ τόδ' ἄριστον, Νύττεσθαι καθαροῖο Θεοῦ μεγάλησιν ἐφετμαῖς· Ἡ τρίτατον, χθονίων ἀπάγειν φρένα ταῖσδε μερίμναις. Ὅφρα δὲ μὴ ξείνησι νόον κλέπτοιο βίβλοισι (Πολλαὶ γὰρ τελέθουσι παρέγγραπτοι κακότητες), Δέχνησο τοῦτον ἐμεῖο τὸν ἔγκριτον, ὦ φίλ', ἀριθμόν. Ἱστορικὰ μὲν ἔασι βίβλοι δυοκαίδεκα πᾶσαι Τῆς ἀρχαιοτέρας Ἑβραϊκῆς σοφίης. 473 Πρωτίστη, Γένεσις, εἶτ' Ἐξοδος, Λευιτικόν τε. Ἐπειτ' Ἀριθμοί. Εἶτα Δεύτερος Νόμος. Ἐπειτ' Ἰησοῦς, καὶ Κριταί. Ῥουθ ὀγδόη. Ἡ δ' ἐνάτη δεκάτη τε βίβλοι, Πράξεις βασιλῶν, Καὶ Παραλειπόμενα. Ἐσχατον Ἐσδραν ἔχεις. Αἰ δὲ στιχηραὶ πέντε, ὧν πρῶτός γ' Ἰώβ· Ἐπειτα Δαυΐδ· εἶτα τρεῖς Σολομωνταί· Ἐκκλησιαστής, Ἄσμα καὶ Παροιμίαι. Καὶ πένθ' ὁμοίως Πνεύματος προφητικοῦ. Μίαν μὲν εἰσιν ἐς γραφὴν οἱ δώδεκα· Ὡσὲ κ' Ἀμῶς, καὶ Μιχαίας ὁ τρίτος· Ἐπειτ' Ἰωὴλ, εἶτ' Ἰωνᾶς, Ἀβδίας, Ναούμ τε, Ἀββακούμ τε, καὶ Σοφονίας, Ἀγγαῖος, εἶτα Ζαχαρίας, Μαλαχίας. Μία μὲν οἶδε. Δευτέρα δ' Ἡσαΐας. 474 Ἐπειθ' ὁ κληθεὶς Ἱερεμίας ἐκ βρέφους. Εἶτ' Ἰεζεκιήλ, καὶ Δανιήλου χάρις. Ἀρχαίας μὲν ἔθηκα δῶα καὶ εἴκοσι βίβλους, Τοῖς τῶν Ἑβραίων γράμμασιν ἀντιθέτους. Ἦδη δ' ἀρίθμει καὶ νέου μυστηρίου. Ματθαῖος μὲν ἔγραψεν Ἑβραίοις θαύματα Χριστοῦ· Μάρκος δ' Ἰταλίῃ, Λουκᾶς Ἀχαϊάδι· Πᾶσι δ' Ἰωάννης, κήρυξ μέγας, οὐρανοφοίτης. Ἐπειτα Πράξεις τῶν σοφῶν ἀποστόλων. Δέκα δὲ Παύλου

τέσσαρες τ' ἐπιστολαί. Ἑπτὰ δὲ καθολικαί, ὧν, Ἰακώβου μία, Δύω δὲ Πέτρου, τρεῖς δ' Ἰωάννου πάλιν· Ἰούδα δ' ἐστὶν ἐβδόμη. Πάσας ἔχεις. Εἴ τι δὲ τούτων ἐκτὸς, οὐκ ἐν γνησίαις. 475

ΙΓ'. Πατριάρχαι υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ. Δώδεκα δ' ἐξ Ἰακώβ πατρὸς μέγαλοιο πάτραρχοι· Ῥουβεῖμ, καὶ Συμεὼν, καὶ Λευὶ, τοῖς δ' ἔπ' Ἰούδας. Αὐτὰρ ἔπειτα νόθοι, Δὰν, Νεφθαλεῖμ, Γὰδ τε Ἀσήρ τε· Αὐθις δ' εὐγενέες μνηστῶν ἄπο, Ἰσάαχαρ ἦεν, Ζαβουλὼν, καὶ Ἰωσήφ, καὶ πύματος Βενιαμίν.

ΙΔ'. Μάστιγες Αἰγύπτου. Μάστιγας Αἰγύπτιο κακόφρονος αἰὲν ἀρίθμει, Ὡς κεν ὑποτρομέης κάρτει τῷ μεγάλῳ. Αἷματι μὲν πρώτιστον ὕδωρ ἐρυθαίνετο γαίης, Δεύτερον αὖ βατράχους ἔβρασεν οὐλομένους. Τὸ τρίτον αὖ, σκνίπεσσιν ἀήρ καὶ γαῖα καλύφθη. 476 Καὶ κυνόμυια φάνη τέτρατον ἐξαπίνης. Πέμπτον, τετραπόδεσσι ἐπέχραε λυγρὸς ὄλεθρος. Φλυκτίδες ἀνθρώπων σώμασιν, ἕκτον ἄχος. Ἑβδομον, ὕσε χάλαζα μέση πυρὸς, ὄμβρος ἄμικτος. Ὅγδοον, ἐξ ἀκρίδος ὤλετο χλωρὸν ἅπαν. Εἴνατον, Αἰγύπτιο πέδον κατὰ νύξ ἐκάλυψε Πρωτοτόκων δὲ μόρος ἡ δεκάτη βάσανος.

ΙΕ'. Ἡ τοῦ Μωϋσέως Δεκάλογος. Τοὺς δὲ νόμους ἐχάραξε Θεὸς δέκα ἐν ποτε πλαξὶ Λαϊνέαις· σὺ δέ μοι ἔγγραφε τῇ κραδίῃ. Οὐ γνώση Θεὸν ἄλλον, ἐπεὶ σέβας οἶον ἐνός γε. Οὐ στήσεις ἴνδαλμα κενὸν, καὶ ἄπνοον εἰκώ. 477 Οὐ ποτε μαψιδίως μνήση μέγαλοιο Θεοῖο. Σάββατα πάντα φύλασσε μετάρσια καὶ σκιδόνετα. Ὀλβιος, ἦν τοκέεσσι φέρης χάριν, ἦν ἐπέοικε. Φεύγειν ἀνδροφόνον παλάμης ἄγος, ἀλλοτρίης τε Εὐνῆς, κλεπτοσύνην τε κακόφρονα, μαρτυρίαν τε Ψευδῆ, ἀλλοτρίων τε πόθον, σπινθήρα μόροιο.

ΙϚ'. Εἰς τὰ θαύματα Ἥλιου τοῦ προφήτου καὶ Ἐλισαίου. Τοσαῦτα θαύματ' Ἥλιου τοῦ Θεοσβίτου. Κόραξι πρῶτον ἐτράφη· καὶ δεύτερον Ἔθρεψε χήραν πλουσίως Σαραφθίαν, Μικροῖς ἐλαίου καὶ ἀλεύρου λειψάνοις· Ἦς καὶ τὸν υἱὸν ἐκ νεκρῶν φυσήμασιν Ἦγειρεν. Ὑετόν τ' ἀνέσχεν ἐκ Θεοῦ, 478 Ἐπειτ' ἀφῆκε. Θουσίαν καταγνίσας Πυρὶ ξένῳ τε καὶ ξένοις, εἶτ' ἤρκεσε Τροφῆς ἄγευστος ἡμέραις ἐν πλείοσι Ἐφλεξεν ἄρδην πεντηκοντάρχας δύο. Ἰορδάνην διῆλθε μηλωτῆ τεμών· Πυρὸς δ' ἀνῆλθεν ἄρματι πρὸς οὐρανὸν Ὀμοῦ δορὰν τε καὶ χάριν Ἐλισσαίῳ Ἀφῆκεν. Ἄθρει καὶ τὰ τούτου θαύματα· Ἰορδάνην διῆλθε μηλωτῆ τεμών. Πηγὰς ἔθηκεν ἀλσὶν εὐτέκνους πόλει. Παῖδας δ' ὕβριστὰς θηρίοις ἀπώλεσεν Διψῶντι ρεύματ' ἐξ Ἐδώμ ἐπήγαγε Στρατῶν· γυναῖκά τε χρέους ἐρρύσατο Πηγαῖς ἐλαίου· τῇ δὲ Σουναμίτιδι 479 Οὐκ ὄντ' ἔδωκε παῖδα, κ' ἐκ νεκρῶν πάλιν. Φθορὰν τ' ἐπέσχεν ἐκ πόας, καὶ πλείοσι Ἦμυνε λιμὸν ἐνδεεστέρα τροφῆ. Ναιμᾶν δὲ λέπρας ἐκκαθήρας τὸν Σύρον, Πέμπει Γιεζεῖ τὴν νόσον· εἶτ' ἀζίνην Ἐπλευσε νώτοις ἐκ βυθῶν Ἰορδάνου· Σύρων δὲ τοὺς ἔλκοντας ὄψεις ἀμβλύνας Ἐδωκεν ἐχθροῖς· εἶτα τῷ στρατῷ κόρον Προεῖτο, λεπτῶν ἔργα. Καὶ νεκρὸς νεκρὸν Ἦγειρεν, ἐγγὺς συντεθέντων ὀστέων.

Ιζ'. Ἐπίγραμμα εἰς τὸ μαρτύριον Ἥλιου τὸ καλούμενον Χηρεῖον. Αὕτη, ξένε, καὶ Σαρεπτὰ τῆς Σιδωνίας, 480 Οὗτος δὲ χήρας πύργος, ἡ φιλοξένως Θεοῦ προφήτην Ἥλιαν τὸν Θεοσβίτην, Λιμοῦ κακοῦντος τὰς πόλεις, ἐδέξατο· Ἦ καὶ μικρὸν ἦν ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῃ, Καὶ δρᾶξ ἀλεύρων ὕδρια κεκρυμμένος. Τοῦτο δ' ἀφειδῶς μεταδοῦσα τῷ ξένῳ, Πηγὴν, τρέφουσαν οἶκον, εὔρε τὴν δόσιν. Ταύτης τὸν υἱὸν Ἥλιος ζῶντα

τρέφων, Θανόντα νεκρῶν ἐξανέστησε ζόφου. Μήτηρ δὲ, πρὶν κλαίουσα τὴν ἀπαιδίαν, Ἐγένετο μήτηρ αὐθις ὠδίνων δίχα.

ΙΗ'. Περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ γενεαλογίας. Ματθαῖος πόθεν, εἶπε, μέγας, Λουκᾶς τε φέριστος, 481 Τὴν μὲν ὄγ', αὐτὰρ ὁ τήνδε βίβλοις ἐνέθηκε γενέθλην, Αἱ Χριστὸν κατάγουσιν ἀφ' αἵματος ἀρχεγόνοιο; Πῶς δ' ὁ μὲν ἐν πλεόνεσιν, ὄδ' ἐν παύροισιν ἔληξεν; Ἐς Δαυῖδ μὲν ἀνακτα γένους ῥόος ἀμφοτέροισιν Ἄτμητος· μετέπειτα ῥέει δίχα, ὑστάτιον δὲ Συμφέρεθ' ὡς ἐπὶ πόντον ἀπείρονα Χριστὸν ὀδεύων. Ὡδέ κεν ἀθήρσειας, ἐμῶ δ' ἐπιπέιθεο μύθῳ· Δαυῖδαι, Σολομών τε, Νάθαν τ' ἔσαν, ὧν ὁ μὲν εἶλκεν Ὡς τε ῥόον μεγάλου ποταμοῦ, βασιλήϊον αἶμα· Αὐτὰρ ὄγ' εὐαγέων τε φαινοτάτων θ' ἱερέων. Χριστὸς δ' ἀμφοτέρ' ἔσκεν, ἀναξ μέγας, ἀρχιερέυς τε. Τοῦνεκα Ματθαῖος μὲν ἐγράφατο πνεύματι θείῳ Τοὺς Σολομωντιάδας, Λουκᾶς δ' ἐς Νάθαν ὄρουσεν. 482 Ἐκ δὲ δύω γενεῶν, τῆς μὲν πλέον, ἐξ ἐτέρης δὲ Παυρότερον τὸ ῥέεθρον ἐπελθέμεν· οὐ μέγα θαῦμα. Οὐ μὲν παυρότερον· γενεῶν δ' οὐκ ἴσον ἀριθμόν. Ὡδε τὰ πρῶτα κέασθεν, ἔπειτα δὲ εἰς ἐν ἄγερθεν. Φράζε δὲ καὶ τόδε μοι, πατέρων δύο πῶς ποτ' Ἰωσήφ. Τέθμιον ἦν Μωσήος, ἐπὶν ἄσπερμος ὄληται Ἐβραῖος, κάσιν ἢ τιν' ὀλωλότος, ἢ τινα πηῶν Ἐγγύθεν, αἴψα δάμαρτα φίλην καὶ κτῆσιν ἔχοντα, Σπερμαίνειν φθιμένῳ τε γόνον καὶ οἶκον ἀέξειν, Ὅφρα κε μὴ νώνυμος ἐν ἀνθρώποισιν ὄληται. Τοῦνεκα κρυπτόν ὑπερθε Θεοῦ βροτέου τόδ' ἀνεῦρον. Ματθᾶν ἐκ Σολομώνος ἄγων γένος, ἠγάγετ' Ἐσθάν. 483 Τοῦ δ' ἄρ' ἀποφθιμένοιο, Ναθειδης οὖνομα Μελχί. Καὶ τῷ μὲν Ἰακώβ, τῷ δ' Ἠλεὶ γείνατο παῖδας· Ἠλεὶ δὲ φθιμένοιο, ἐπεὶ γόνον οὐτὶν' ἔλειπεν, Αἴψα δόμον τε λέχος τε Ἰακώβ οὐχ ὀμόπατρος Δέξατο, καὶ τέκεν υἱὸν ἀδελφεῶ ἔσθλόν Ἰωσήφ. Οὕτω τοῦ μὲν ἔην, τῷ δ' ἔγραφε θεσμὸς Ἰωσήφ. Εὐαγγελιστῶν δ' ὅς μὲν εἶπε τὴν φύσιν, Ματθαῖος, ὅς δ' ἔγραψε Λουκᾶς τὸν νόμον. Παῦσαι διοχλῶν τὴν καλὴν συμφωνίαν. Πῶς Δαυῖδ ἐς ἀνακτα φέρει Θεὸς, εὔτε φαάνθη Μητέρος ἐκ βροτέης Θεὸς ἄμβροτος; ἐκ μὲν Ἰωσήφ, Πῶς ὄγε; παρθενικῆς γὰρ ἔην πάϊς, ἐκ Μαρίας δὲ, Λευίδης· Μαρίαμ γὰρ ἀφ' αἵματος ἦεν Ἀαρών. 484 Μάρτυς δ' ἄγγελος ἄμμιν, ἐπεὶ Προδρόμοιο γενέθλην Ἀγγέλλων μεγάλιο φάους θεοειδέϊ μητρί, Μητέρας ἀμφοτέρας ὄγ' ἀνήγαγεν ἐς μέγαν Ἀαρών. Φρήτραι δ' αὐτῶ βασιλῆος ἀμιγέες, ἢ δ' ἱερέων. Οὐκ ἔτυμον. Φρήτραι μὲν ἔσαν δίχα, πολλάκι δ' αὐτε Μίγνυντο. Πρόσθεν μὲν Ἀρῶν μεγάλιο θύγατρα Ἠγάγετ' ἐς μέγα δῶμα Ναασσῶν, ὅς δ' ἀπ' Ἰούδα Ἐκτος ἔην. Μετέπειτα δ' ἐπεὶ πόλιν ὠλεσεν αἰχμὴ Ἀσσυρίων, Βαβυλῶν τε τὰ τέθμια πάντα τίναξεν, Οὐδὲ φυλῶν τῆμόσδε διακριδὸν αἶμα φυλάχθη Οὕτω μὲν διὰ μητρὸς ἀνέρχεται ἐς βασιλῆας. Ἐκ δὲ πατρὸς δοκέοντος ὅπως, φράζεσθαι ἄνωγα. Αὐγούστου βασιλῆος ἐπεὶ φόρος ἔγραφε πάντας 485 Ἄλλοι μὲν τ' ἄλλησιν ἐνὶ πτολίεσσι γράφοντο Πατρῶις, Δαυῖδ δὲ φίλον πέδον αἴψα κίχανον Βηθλεὲμ, ἢ κόλποισι μέγαν ὑπεδέξατο Χριστὸν, Ἀμφοτέροι, μνηστή τε φίλη, καὶ κεδνὸς Ἰωσήφ Γραψόμενοι. Φρήτρης γὰρ ἰῆς ἔσαν. Ὡδ' ἐνὶ φάτνῃ Μήτηρ παρθενικῆ, κόσμου τέκε παντὸς ἀνακτα. Οὕτω καὶ διὰ πατρὸς ἀνέρχεται ἐς βασιλῆας. Ἐμπαλι μὲν γενεὴν Λουκᾶς μέγας ἠγάγε μύθῳ Εἰς Ἀδὰμ ἐκ Χριστοῦ. Ἐμοὶ δ' Ἀδὰμ ἦλθ' ἐπὶ Χριστόν Χειρὶ Θεοῦ πρῶτιστος Ἀδὰμ γένετ'. Ἐκ δ' Ἀδάμοι Σὴθ πέλε. Τοῦ δ' ἄρ' Ἐνώς. Τοῦ, τέτρατος ἦε Καϊνάν. Τοῦ δ' ἦν Μαλελεήλ. Τοῦ δ' Ἰαρῆδ, ὅς τέκε παῖδα Κεῖνον Ἐνώχ, ὅς ζωὸς ἐς οὐρανὸν ἦλθεν ἀερθεῖς. Τοῦδε, Μαθουσάλα ἔσκεν, ὅς υἱέα γείνατο Λάμεχ. Αὐτὰρ ὁ, Νῶε πατήρ. Σὴμ, Νῶεος υἱὸς ἐκείνου. Ἐκ τοῦ δ' Ἀρφαξάδ, Καϊνάν, Σαλά· τοῦ δ' ἐνέπουσιν Υἱὸν Ἐβερ. Ἐβερὸς δὲ Φάλεκ πάϊς. Ἐκ δ' ἄρα Φαλέκ Ἔσκε Ἐραβ. Κεῖνος δὲ Σεροῦχ τέκεν, ὅς τέκε Ναχώρ. 486 Ἀβραὰμ αὐτ' ἐπὶ τοῖσδε, πάϊς θάρα Ναχορίδαο. Ἀβραμίδης δ' Ἰσαὰκ Ἰακώβ τέκεν, ὅς δ' ἄρ' Ἰούδαν Αὐτὰρ ὁ ἐκ Θαμάρης Φαρὲς τέκεν. Αὐτὰρ ὁ, Ἐσρώμ. Ἐσρώμ, τὸν Ἀράμ, ὅς τὸν Ἀμιναδάμ. Ὅς δὲ

Ναασσών Νασσών δ' αὖ, Σαλμών. Σαλμών, Βοόζ. Ἐκ Βοόζ, Ὠβήδ. Ὠβήδ δ' Ἰεσσαί· τοῦ δ' ἔκ μέγας ἔπλετο Δαυΐδ. Δαυίδης δέ, Νάθαν, ὃς Ματθάν υἷον ἔτικτεν, Ὅς Μαϊνάν. Μαϊνάν, Μελεάν τέκε. Ὅς δ' Ἐλιακεΐμ. Ὅς τὸν Ἰωάναν. Ὅς τὸν Ἰωσήφ. Ὅς, τὸν Ἰού Γείνατο. Τοῦ, Συμεών. Τοῦ, Λευί. Τοῦ ἄπο, Ματθάν. Τοῦδε, Ἰωρεΐμ. Τοῦ δ' Ἐλιέζερ. Τοῦδε, Ἰωσάφ Τοῦ δ' Ἦρ. Τοῦ δ' Ἐλμῶδ. Τοῦ δ' αὖ πάϊς ἔπλετο Κωσάμ. Κωσάμ, ἔην Ἄδδί. Τοῦ, Μελχί. Τοῦ δ' ἄπο, Νηρί. Τοῦ δ' ἄπο, Σαλαθιήλ, Ζοροβάβελ, Ῥησά, Ἰωνάν, Ἰούδας, Ὡσώκ, Σεμεεί τ' αὖ, Ματθίας τε, Καὶ Μαᾶθ, Ναγγαί, καὶ Ἐσλείμ· τοῦ δ' ἄπο Ναοῦμ, 487 Ἀμῶς, Ματθαθίας, καὶ Ἰωσήφ, ἡδὲ Ἰανναί· Μελχί, καὶ Λευί, καὶ Ματθάν, Ἥλει, Ἰωσήφ. Λουκᾶς μὲν οὕτω. Πῶς δὲ Ματθαῖος μέγας; Ἐξ Ἀβραάμ μὲν μέχρι Δαυΐδ, ὡς ἔφην. Ἔνθεν δὲ Λουκᾶ τὴν ἱερατικὴν παρῆς Σποράν, τίθησι τοῦ γένους ἀνακτόρων. Εἰσὶν δ' ὅσοι τε καὶ τίνες, λελέξεται. Δαυίδης, Σολομών, Ῥοβοάμ, Ἀβίας τε, Ἀσά τε Τοῦ δ' Ἰωσαφατ ἔσκεν. Ὁ δ' ἔβδομος ἦεν Ἰωράμ Ὀζίας, ἡδ' Ἰωάθαμ, ἡδ' Ἄχαζ, Ἐζεκίας τε Καὶ Μανασῆ, καὶ Ἀμῶς, Ἰωσίας. Αὐτὰρ ἔπειτα Ἰεχονίας, ἀλωτὸν ὄν ἤγαγον ἐς Βαβυλῶνα· Σαλαθιήλ, Ζοροβάβελ, Ἀβιούδ, ἡδ' Ἐλιακεΐμ, Ἀζώρ. Τοῦδε, Σαδώκ. Τοῦ δ' Ἀχίν. Τοῦ δ' Ἐλιούδα. Τοῦδ' Ἐλιέζερ ἔην. Τοῦ, Ματθάν. Τοῦ δὲ Ἰακώβ. Ὑστατος, ὃς δοκέεσκε πατὴρ Χριστοῦ, Ἰωσήφ. 488

ΙΘ'. Μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ ΙΒ'. Δώδεκα δ' αὖ Χριστοῦ Θεοῦ μέγαλοιο μαθηταί. Πέτρος τ' Ἀνδρείας τε, Ἰωάννης τ', Ἰάκωβος Πέμπτος δ' ἦε Φίλιππος· ὁ δ' ἔκτος, Βαρθολομαῖος, Ματθαῖος, Θωμᾶς τε, καὶ Ἀλφαίου Ἰάκωβος Ἰούδας τε, Σίμων τε, καὶ οὐ φατὸς ἄλλος Ἰούδας.

Κ'. Τὰ τοῦ Χριστοῦ θαύματα κατὰ Ματθαῖον. Ματθίης βίβλοιο τὰ θαύματα, ὀππὸς ἔρεξε Χριστὸς ἀναξ βροτέω σώματι κερνάμενος. Πρῶτον μὲν λεπροῖο πικρὴν ἀπεσεισάτο νοῦσον, Εἶθ' ἑκατοντάρχου παιδὸς ἔπηξε μέλη. Τὸ τρίτον αὖ Πέτρου ἐκυρῆς φλόγα ἔσβεσε χειρί. Τέτρατον, οἶδμα μέγα εὔνασε καὶ ἀνέμους. 489 Δαίμονας ἦκε σύεσι τὸ πέμπτον, ἐν Γεργεσηνοῖς. Ἐκτον, ἔην κλίνην ἦρε βαρὺς μέλεσιν. Ἐβδομον, ἀψαμένης πηγὴν σχέθεν αἰμοροούσης. Ἄρχοντος θυγάτηρ ὄγδοον εὔρε φάος. Ἐννατον αὖ, τυφλοῖσι πόρεν φάος. Ἐκ δ' ἔλαθέντος Δαίμονος, οὐ λαλέων ῥῆξε λόγον, δέκατον. Σαββάτω ἑνδέκατον, ξηρὴν χέρα λύσατο δεσμῶν, Ὅσσε δὲ δαιμονίου κ' οὐατα, δωδέκατον. Ἐκ δεκάτοιο τρίτον, κοφίνους δυοκαίδεκα πλησε, Κάνδρων χιλιάδας πέντ' ἀπὸ πέντ' ἀκόλων. Τέτρατον ἐκ δεκάτου δὲ, κιχήσατο νῆα πόδεσσι· Τοῖς δ' ὑπόειξε μέγας πόντος ὀρινόμενος. Πέντε δὲ καὶ δέκατον, Χαναanaίας πνεῦμ' ἐδίωξε, Μητρὶ χαριζόμενος πολλὰ λιταζομένη. Ἐκτον καὶ δέκατον, σπυρίδας λίπον ἔπτ' ἀπὸ ἑπτὰ 490 Ἄρτων, χιλιάδες τέσσαρες, ἦν τε κόρος. Ἐπτὰ δὲ καὶ δέκατον, θεῖην ἠλλάξατο μορφὴν, Στράψας οἷσι φίλοις ἡελίοιο πλέον. Ὀκτωκαίδεκατον δὲ, σεληναίης ἀπὸ νοῦσου Ὡς ἰκέτευσε πατὴρ, λύσατο παῖδα φίλον. Ἐννεακαίδεκατον, φάος ὄμμασιν ἐξ Ἰεριχοῦς Τυφλοῖς εἰνοδίοις δῶκε πορευόμενος. Εἰκοστὸν δ' αὐγάς πόρεν ὄμμασι, πηρά τ' ἔλυσε Γούνατα, ἐξ ἱεροῦ λύματα πάντ' ἐλάσας. Θαῦμα δὲ Βηθανίηθεν ἰὼν ποίησε μέγιστον, Ξηρὴν αἶψα συκῆν, ὡς μιν ἄκαρπον ἴδεν. Ἐκ δ' ἐχύθη σταυροῦ βαθὺ σκότος, οἰχομένοιο Φωτὸς, καὶ νηοῦ εὐρὺ πέτασμα ῥάγη. Γαῖα δὲ παλλομένη, γαίης ὑπερ ἔσχισε πέτρας, Καὶ νέκυες τύμβους λεῖψαν ἀνεγρόμενοι. 491 Αὐτὰρ ὄγε τριτάτῳ ἐνὶ ἡματι τύμβον ἀνοίξας, Αὐθις εἶοσι φίλοις ἐν Γαλιλαί' ἐφάνη.

ΚΑ'. Τὰ Χριστοῦ θαύματα κατὰ Μάρκον. Μάρκος δ' Αὐσονίοισι Θεοῦ τάδε θαύματ' ἔγραψε, Πέτρῳ θαρσαλέος Χριστοῦ μεγάλῳ θεράποντι. Δαίμων καὶ πυρετὸς, καὶ λέπρη, καὶ παράλυσις Εἶξε λόγῳ Χριστοῦ. Μετέπειτα δὲ χεὶρ ἐτανύσθη Ξηρὴ· καὶ

άνεμων λήξεν μένος ἠδὲ θαλάσσης. Καὶ λεγεῶν ὑπόειξε, καὶ αἱματόεσσαν ἔπαυσε Πηγὴν, καὶ θυγατρὶ ζωὴν πόρ' Ἰαείριοιο. Πέντε δ' ἄρ' ἐξ ἄρτων πολλοὶ τράφεν. Ἔνθεν ἔδῃσε Πόντον ἐπιστεῖβων. Μετέπειτα δὲ, πνεῦμ' ἐδίωξε Φοινίσσης, Τυρίοισι τέρας καὶ Σιδονίοισι, 492 Κωφόν τ' οὐ λαλέον. Θρέψεν πάλιν ἔπτ' ἀκόλοισιν Ἄνδρῶν χιλιάδας· καὶ τυφλὸς ἴδεν φάος. Εἶτα Καὶ μορφῆς ἀπέπεμψε σέλας, καὶ δεσμὸν ἔλυσε Γλώσσης, πνεῦμ' ἐλάσας· Βαρτιμαῖός τε φάοσδε Τυφλὸς ἐξ Ἰεριχοῦντος ἐσέδρακεν. Ὡς δὲ ἄκαρπον Εὔρε συκὴν χατέων, νεκρὰν ἔθηκε λόγῳ. Τυφλοὺς δ' αὐτὸν χωλοὺς τε ἴησατο ἐγγύθι νηοῦ.

ΚΒ΄. Τοῦ αὐτοῦ θαύματα κατὰ Λουκᾶν. Λουκᾶς δ' Ἑλλάδι σεπτὰ Θεοῦ τάδε θαύματ' ἔγραψε, Παύλῳ θαρσαλέος Χριστοῦ μεγάλῳ θεράποντι. Δαίμων καὶ πυρετὸς καὶ λέπρη καὶ παράλυσις Εἶξε λόγῳ· καὶ χεὶρ τεῖνατο καρφαλέῃ. Εἶθ' ἑκατοντάρχοιο λελυμένον ἠδρασε παῖδα· 493 Χήρῃ τ' ἐκ νεκῶν ἐν Ναῖμ υἱὰ πόρε. Τὴν δὲ μύρῳ χρίσασαν ἀγνοῦς πόδας ἠγνισε μύθῳ. Καὶ στήσεν ἀνέμους, καὶ λεγεῶνα μέγαν. Αἷματος ἔσχε ῥύσιν, καὶ Ἰαείριοιο θυγάτρα Ἦγαγεν ἐς ζωὴν. Πέντε δ' ἄρ' ἐξ ἀκόλων Καὶ δύο ἰχθυδίων, ἐν ἐρήμῳ πέντε ποτ' ἀνδρῶν Θρέψεν χιλιάδας. Εἶδεος ἦκε σέλας. Δαίμονα τηλυγέτοιο πικρὸν ἀποέργαθε παιδὸς, Καὶ τὸν ἐπὶ γλώσσης ἤμενον, ὡς δὲ πάλαι Ἑβραίων στυγερῆ νούσῳ κλίναντα γυναῖκα, Ναὶ μὴν καὶ ὑδέρου ὄγκον ἀπεσκέδασε. Καὶ λεπρούς ἐκάθηρε δέκα, τῶν εἰς Σαμαρείτης. Τυφλῶ τ' ἐξ Ἰεριχοῦς φῶς πόρεν εἰνοδίῳ. Ὅσσα τ' ἀποψύχοντος ἴδον σημήνια Χριστοῦ, 494 Ἡδ' ὡς ἐκ νεκῶν οἴσι φίλοισι φάνη.

ΚΓ΄. Τοῦ αὐτοῦ θαύματα κατὰ Ἰωάννην. Παῦρα δ' Ἰωάννου δῆεις ἱερῆ ἐνὶ βίβλῳ θαύματα δὴ, πολλοὺς δὲ λόγους Χριστοῦ ἄνακτος. Ἦν γάμος, οἰνοχόοι δ' ἐκέρων ἐξ ὕδατος οἶνον. Εἶπε, καὶ υἱὸς ἀνούσος ἦν κάμνων βασιλίσκου. Εἶπε, λέχος δ' ἀνάειρεν, ὃς οὐ φύγε δεσμὰ λοετροῖς. Πέντε δ' ἔπειτ' ἄρτων τέλεσεν τέρας. Ἔνθεν ὄδευσε Πόντον ὑπερζείοντα, καὶ ἐξεσάωσε μαθητάς. Τυφλὸν δ' ἐκ γενετῆς ἴησατο, πηλὸν ἀλείψας. Τέτρατον ἡμᾶρ ἦν καὶ Λάζαρος ἔγρετο τύμβου. Αὐτὰρ ὁ καὶ νεκύεσσι θάνεν, καὶ ζῶσιν ἀναστὰς Χριστὸς ἀναξ ἀναφανδὸν ὁμίλεεν οἷς ἐτάροισι. 495

ΚΔ΄. Τοῦ αὐτοῦ παραβολαὶ καὶ αἰνίγματα. Εἰ δ' ἄγε, καὶ σκοτίων αἰνίγματα δέρκεο μύθῳ· Οἶκον ἐπὶ ψάμμῳ κείμενον ἀδρανέος, Καὶ σπὸρον, ὡς ἐπὶ γαῖαν ὁμοῖος, ἦλθεν ἄνισος· Καὶ σπὸρον, ὃ καλῶ σπέρματα ἐχθρὰ μίγη· Καὶ δένδρον, ὀλίγον νάπυος σπὸρον· εἶτ' ἐν ἀλεύρῳ Ζύμην κρυπτομένην· ὦνιον ἀγρὸν ἔτι Θησαυροῖο χάριν· καὶ μαργαρίτην πολύτιμον, Ἐμπορος ὃν πάντων ἐπρίατο κτεάνων· Καὶ νεπόδων ἔλκουσαν ἅπαν γένος ἐξ ἀλὸς ἄρκυν· Αἰρόμενόν τ' ὤμοις πλαζόμενον πρόβατον· Καὶ πικρῶ θεράποντι χρέους πέρι, πικρὸν ἄνακτα Καὶ πρώτοις πυμάτους μισθὸν ἔχοντας ἴσον· 496 Πεμπομένους θ' υἱῆς ἐς ἄμπελον οὐδὲν ὁμοῖος, Καὶ τοὺς κληρονόμον ὠσαμένους θανάτῳ· Καὶ σχεδίους νυμφῶν φίλην πλήσαντας ἐορτήν· Ἔνθεν ἀκοιμήτους ἐν δαΐδεσσι κόρας Καὶ κύριον δούλοισι νέμοντ' οὐκ ἴσα τάλαντα· Ἐμπαλιν αὐτὸν προβάτοις ἴσταμένους ἐρίφους.

ΚΕ΄. Παραβολαὶ Χριστοῦ κατὰ Μάρκον. Τόσσα Χριστὸς ἔρεξε μέγας, μύθους δ' ἀγόρευσε Παρβλήδην· ἐπὶ γαῖαν ἕνα σπὸρον οὗτι ὅμοιον, Καὶ τὸν ζιζανίων σπέρματι συμφυέα, Καὶ νάπυ, κληρονόμον τε θανόνθ' ὑπὸ χερσὶν ἀθέσμοις. Μάρκος μὲν δὴ τοῖα, Πέτρου φυτόν· εὐρυχώρῳ δὲ 497 Ἑλλάδι Παύλοιο Λουκᾶς ἔγραψε τάδε· Δαίμων, καὶ πυρετὸς, καὶ ἄγρη, λέπρα, λύσις τε.

ΚΓ΄. Παραβολαὶ κατὰ Λουκᾶν. Παροιμιῶν δὲ Λουκᾶς ἐμνήσθη τόσων· Τοῦ θέντος ἔδραν ἀσφαλῆ πέτρης ὑπὲρ Καὶ τοῦ παθόντος εὖ πλέον, καὶ τῷ πλέον Στέργοντος· εἶτα τοῦ σπόρου εἰς τέσσαρας Φύσεις πεσόντος γῆς· ἔπειθ' ὀδοιπόρου Λησταῖς πεσόντος. Εἶτ' ἄωρι πρὸς θύρας Ἐλθὼν τις αἰτεῖ, κ' οὐ πονηρὰ λαμβάνει. Ἀκάθαρτον εἶτα πνεῦμα δ' εἰσοικίζεται Ἐπτὰ ξὺν ἄλλοις. Καὶ μάτην τις ἐλπίζει Καρπῶν γέγηθεν, ἀγνοῶν οἱ στήσεται. 498 Ἐκ τῶν γάμων δ' ἤκοντι γρηγορητέον Χριστῶ, καλῶς τε τῇ θεραπεία χρηστέον. Συκῆν τ' ἄκαρπον ταῖς κόπροις ἐπωφελεῖν. Νάπυ, ζύμη τε, καὶ πένητες ἐν γάμῳ. Χαρά τε δραχμῆς εὐρέσει, καὶ θρέμματος. Πατὴρ τε παίδων τῷ πεσόντι συμπαθῆς. Εἶτ' οἰκονόμος τι τῶν χρεῶν χαρίζεται Κλέπτων προμηθῶς. Λάζαρος καὶ πλούσιος. Ἐκεῖθε χήρας ἀξίωσις εὐτονος. Εἶτ' αὖ Τελώνης, καὶ Φαρισαίου τύφος. Καὶ μνῶν μερισμὸς, ἰσάριθμος τοῖς δέκα. Κακοὶ γεωργοὶ καὶ φονεῖς τοῦ δεσπότη.

ΚΖ΄. Παραβολαὶ τῶν τεσσάρων εὐαγγελιστῶν. Δεῖδω μὴ βιότιοι θεμελίον ἐν ψαμάθοισι 499 Βαλλόμενος, ποταμοῖσι καὶ εἰν ἀνέμοισι κεδασθῶ, Ἦ σπόρος ὡς ἐπὶ γαῖαν ἰὼν ξηρὴν καὶ ἄκαρπον, Ἦκα μὲν ἀντείλαιμι, τάχιστα δὲ αὐὸς ἔοιμι, Ἦελίοιο βολῆσι τυπεῖς, καὶ πῆμασι τυτθοῖς· Ἦ με φάγοι πετεηνὰ, καὶ ἐκθλίψειαν ἄκανθα. Μὴ δέ μοι ὑπνῶντι κακὸν σπόρον ἐγκαταμίξῃ Ζιζανίων ἀρότης τε κακῶν, καὶ βάσκανος ἐχθρός. Μὴ δ' ἄρ' ὁμοῦ χλοάουσι βαλὼν ἐπὶ χεῖρα φυτοῖσιν Ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσι, πρὶν ἐν σταχύεσσι σταθῆναι, Σύν που ζιζανίοισι καλὸν φυτὸν ἐξολέσαιμι. Παύρων γὰρ τοιοῖσδε νοήμονα χεῖρ' ἐπιθεῖναι, Ἦνθ' ἀρετὴ κακὴ τε διάνδιχα ναιετάουσαι, Ἀγχιθυροὶ γεγάασι, κακὸν δ' ἐπιτέλλεται ἐσθλῶ. Αἰνῶ τὸν ὀλίγον νάπυος σπόρον, ὡς ὀλίγος μὲν, Δενδροῦται δὲ τάχιστα, καὶ ἐς τόσον ὕψος ὀδεύει, 500 Ὡστε καὶ ὀρνίθεσσι πέλειν σκέπας ἠερίοισι. Μάργαρε τιμῆει καὶ κύδιμε, σοῦ δ' ἄρ' ἔγωγε Κάλλεος ἱμεῖρων, μέγας ἔμπορος αἶθε γενοίμην, Πάντων δ' ὅσα μοί ἐστι μέχρις πυμάτιο χιτῶνος. Ἦνιον ἀντιλάβοιμι φίλον κτέαρ, ὡς κεν ἅπαντας Πλουτῶ νηκῆσαιμι, πεπασμένος οἶον ἀπ' ἄλλων, Ἦ θησαυρὸν ἀγροῖο μυχοῖς ἐν κρυπτὸν ἐόντα! Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ κόσμον ἔσω πίπτοντα σαγήνης, Ἦ Χριστοῦ βασιλῆος ὑποδρήσοντες ἐφετμαῖς, Ἀνθρώπων ἀλιῆς ἐδὸν λίνον ἀμφὶς ἔθηκαν, Ὡς ἀλὸς ἐξερύσῃ βυθῶν, ὀπάσῃ δὲ Χριστῶ Νηχομένους πικροῖς ἐνὶ κύμασι τοῦδε βίοιο. Ἄλλ' ὁπότεν κρίνης ἀλίην, διὰ δ' ἀνδιχα τέμνης, Μὴ μ' ἀπὸ τῆλε βάλοις, ἀχρήιον οἶά περ ἰχθύν· 501 Ἄγγεσι δ' ἐγκατάθειο φυλασσόμενον βασιλῆϊ. Ἐς μεγάλην δὲ Θεοῖο καλὴν ἐριθιλέ' ἀλωήν, Ἦφως μὲν ἔβην, καὶ πλείονα μόχθον ἀνέτλην· Μισθὸν δ' ὑστατίοισιν ἴσον, καὶ κῦδος ἔχοιμι. Τίς φθόνος, εἰ μόχθοισι πόθον Θεὸς ἀντιφερίζει; Πέμπε πατὴρ υἱῆς ἐς ἄμπελον, ὡς κομέοιεν, Τὸν πρότερον, πρότερον· ὁ δ' ἄρα πρόφρων ὑπέδεκτο, Οὐ μὴν ἐξετέλεσσε πατρὸς πόθον, ὡσπερ ὑπέστη. Αὐτὰρ ὄγ' οὐχ ὑπέδεκτο, καὶ ἐξετέλεσεν ἐφετμὴν Ὀπλότερος. Κρείσσω μὲν ἐμοί, γλυκίων δὲ τοκῆϊ Ἀμφοτέρων, ὃς ἔδεκτο, καὶ ἐξετέλεσεν ἐέλδωρ. Κληρονόμον δ' ὀλέσαιεν, ὅσοι πυρὸς, ἐκτὸς ἀλωῆς. Ἦστι γάμος, τὸν παιδὶ πατὴρ φίλος ἐσθλὸς ἀρίστῳ Δαίνυσι καγχαλῶν· τοῦδ' ἀντιάσαιμι ἔγωγε, 502 Τοῦδ' ἐγὼ ἀντιάσαιμι, καὶ ὃς φίλος ἐστὶν ἔμοιγε! Μίμνοι δ' ἔκτοθι κείνος, ὅτις πρὸ γάμοιο τίθησιν Ἦ ἀγρὸν, ἠὲ βοῶν ζευγὸς νέον, ἠὲ δάμαρτα. Μηδ' ἐνὶ δαιτυμόνεσσι γαμήλιον εἶδος ἔχουσιν, Εἶματ' ἔχων ῥυπόωντα, δεθεῖς χεῖράς τε πόδας τε, Νυμφῶνός τε γάμου τε, φίλων τ' ἀπὸ τῆλε πέσοιμι. Ἦνίκα δ' αἰθομέναις ἀγνῶν δεκάς ἐν δαΐδεσσι Παρθένοι ἐγρήσσοισαι, ἀκοιμήτοις φαέεσσι Νυμφίον ἱμερόντα Θεὸν δοκέωσιν ἄνακτα, Ὡς λαμπραὶ γανώωντι ὑπαντήσωσιν ἰόντι, Μὴ μ' ἐνὶ ταῖς κενεῆσι νόον, καὶ ἄφροσι θεῆς, Ἦδη που Χριστοῖο παρεσσομένου μογεούσαις, Μηδ' ὀλιγοδρανέον δαΐδων σέλας ὄμμασι

λεύσσω, Ὅψε φάους ζωῆς ὑγρὸν ποθέοιμι ἔλαιον· 503 Μηδέ με κληῖσθέντα γάμων ὤσαιτο θύρετρα, Ἐνθα Λόγος καθαρῆσι πόθου μεγάλοις ὑπὸ δεσμοῖς Μιγνύμενος κραδίαις θάρσος καὶ κῦδος ὀπάζει. Ἐκ δὲ γάμων παλίνορσος ἄναξ ἐμὸς εὖτ' ἂν ἐπέλθῃ, Ἐξαπίνης δοκέουσι, καὶ οὐ δοκέουσιν ἐπιστάς Εὐροὶ μ' ἐν δοκέουσι, καὶ αἰνήσειε φόβοιο Ὡς ἀγαθὸν θεράποντα, καὶ ἥπιον ἀρχομένοισι, Καὶ σίτοιο δοτῆρα, λόγου στερεοῖο, φέριστον. Σχιζομένων τ' ἐρίφων καὶ ὄϊων, ἤματι πικρῶ, Ἀνδρῶν εὐσεβέων τε καὶ οὐχ ὀσίων ἐκάτερθεν, Στήσαις μὴ μ' ἐρίφοις ἐναρίθμιον, ἀλλ' ὅτεσσι Δεξιτερὴν παρὰ χεῖρα, μένοι τ' ἐνὶ χεῖροσι λαιή. Λύχνος δὴ τις ἔμοιγε φαεσφόρος ἔκτοθι λάμποι 504 Λυχνίης καθύπερθε. Καλὸν δέ τι καὶ θεὸν οἶον Ἴδμεναι, ὃς πάντεσσιν ἐπίσκοπον ὄμμα τίθησιν. Αἰεὶ δὲ στέργοιμι Θεὸν πλέον, εἴτε τι πικρὸν εἴτ' ἀγαθὸν παρέχοι· πᾶν γὰρ καλόν. Εἰ δὲ τυπεῖν Ληϊσταῖς, μεγάλης κατιῶν ἀπὸ Χριστοπόλης, Μὴ με λίπης χεῖρεσσιν ὑπ' ἀνδροφόνοισι δαμῆναι. Εἰ δὲ πνεῦμ' ἐλάσεις ψυχῆς ἄπο, μηκέτ' ἀεργὸν Εὐρῶν σὺν πλεόνεσσι καταδράμοι ἐχθρὸς ἐμεῖο. Μηδὲ συκῆν ὀλέσειας ἀχρήϊον, ἀλλ' ἔτι καρπὸν Ἐλπεο, μηδὲ τέμης μιν, ἄναξ κομέων δέ τ' ἐγείρειν. Δραχμὴν τε, πρόβατόν τε, πᾶν τ' ἀπὸ πάντ' ὀλέσαντα Εὐρῶν, τὴν μὲν ἔραζε, τὸ δ' οὔρεσι, τὸν δ' ὑπὸ ποσσὶν Οἰκτρὸν ὑποστρέψαντα πατρῷον ἐς δόμον, ὦ ἄναξ, 505 Αὐθις ἀριθμήσειας ἐν υἰάσι, θρέμμασι, δραχμαῖς. Μὴ δ' ἀγαθοῦ βασιλῆος ἐμοῖς παθέεσσιν ἐόντος, Πρηκτῆρ αὐτὸς ἔοιμι πικρὸς χρήσταις ὁμοδούλοις. Καὶ τι χρεῶν κόψαιμι λαθῶν πινυτόφρονι βουλή, Ὡς κεν χρηῖζων ποτ' ἐς ὕστερον ἄλκαρ ἔχοιμι! Λάζαρος ἐνθάδ' ἔοιμι, καὶ ὕστερον ἄλλος ἀγῆνωρ Ἐνθάδε, κεῖθι δ' ἄτιμος ἔχων φλόγας ἀντὶ κόροιο. Εἴην μὴ μεγάλαυχος, ἐπεὶ κακὸς εἰμι τελώνης. Δάκρυσιν οἶκτον ἔχοιμι, Φαρισσαῖοι δὲ πέσοιεν. Χήρην δ' εἶποτ' ἐμεῖο παρὰ προθύροις μογέουσαν Ἄπρηκτον πέμψαιμι, καὶ εἰ λίθον ἢ ὄφιν αἰνὸν Ἄντ' ἄρτοιο φίλοιο καὶ ἰχθύος ἡδυβόροιο Ἐχθρὰ φιλοφρονέων, παλάμης ἀπὸ τῆσδ' ὀρέγοιμι, 506 Τοίων ἀντιτύχοιμι Θεοῦ πάρα. Εἰ δ' ἀποθήκας Τὰς μὲν σφρηγῖς ἔχει, τὰς δ' ἐλπίδες ὦκα θέουσαι, Ἦδε με νύξ ὀλέσειε σὺν ἀδρανέουσιν ὀνείροις, Οὐδὲ μὲν οὐδὲ τάλαντον, ὃ μοι Θεὸς ἐγγυάλιξε Πλειοτέρην ἄλλοισι μετρῶν χάριν, εὔχομ' ἔγωγε Τοῦτο μένειν παλάμησιν ἐν ἡμετέρησιν ἀεργόν, Ἦε μνᾶν φυσικοῖο λόγου, χάριν ἰσονέμητον, Ἄλλ' ἔργον τ' ὀπάσαιμι, κλέους τ' ἐπὶ τ' ἄντι τύχοιμι· Μηδὲ δίκην τίσαιμι πικρὴν, καὶ αἴσχος ἔχοιμι.

ΚΗ΄. Χειμῶν ἀπὸ Χριστοῦ κατασταλθεῖς. Ἦν ὅτε Χριστὸς ἴαυεν ἐφ' ὀλκάδος ἔμφυτον ὕπνον, Τετρήχει δὲ θάλασσα κυδοιμοτόκοισιν ἀήταις. 507 Δείματί τε πλωτῆρες ἀνίαχον· Ἐγρεο, Σῶτερ, Ὀλλυμένοις ἐπάμυνον. Ἄναξ δ' ἐκέλευεν ἀναστάς Ἄτρεμέειν ἀνέμους καὶ κύματα, καὶ πέλεν οὕτως. Θαύματι δ' ἐφράζοντο Θεοῦ φύσιν οἱ παρρόντες.

ΚΘ΄. Ὕμνος εἰς Θεόν. Ὡ πάντων ἐπέκεινα τί γὰρ θέμις ἄλλο σε μέλπειν; Πῶς λόγος ὑμνήσει σε; σὺ γὰρ λόγῳ οὐδενὶ ῥητόν. Πῶς νόος ἀθήσει σε; σὺ γὰρ νόῳ οὐδενὶ ληπτός. Μοῦνος ἐὼν ἀφραστός· ἐπεὶ τέκες ὅσα λαλεῖται. Μοῦνος ἐὼν ἄγνωστος· ἐπεὶ τέκες ὅσα νοεῖται. Πάντα σε καὶ λαλέοντα, καὶ οὐ λαλέοντα λιγαίνει. Πάντα σε καὶ νοέοντα καὶ οὐ νοέοντα γεραίρει. Ξυνοὶ γάρ τε πόθοι, ξυναὶ δ' ὠδίνες ἀπάντων 508 Ἀμφὶ σέ· σοὶ δὲ τὰ πάντα προσεύχεται· εἰς σέ δὲ πάντα Σύνθεμα σὸν νοέοντα λαλεῖ σιγῶμενον ὕμνον. Σοὶ ἐνὶ πάντα μένει· σοὶ δ' ἀθρόα πάντα θαάζει. Καὶ πάντων τέλος ἐσσί, καὶ εἷς, καὶ πάντα, καὶ οὐδεὶς, Οὐχ ἔν ἐὼν, οὐ πάντα· πανώνυμε, πῶς σε καλέσω, Τὸν μόνον ἀκλήϊστον; Ὑπερνεφέας δὲ καλύπτρας Τίς νόος οὐρανίδης εἰσδύσεται; Ἰλαος εἷης, Ὡ πάντων ἐπέκεινα· τί γὰρ θέμις ἄλλο σε μέλπειν;

Λ΄. Ὑμνος πρὸς Θεόν. Σὲ τὸν ἄφθιτον μονάρχην Δὸς ἀνυμνεῖν, δὸς ἀείδειν, Τὸν ἄνακτα τὸν δεσπότην· Δι' ὃν ὕμνος, δι' ὃν αἶνος, Δι' ὃν Ἀγγέλων χορεία, Δι' ὃν αἰῶνες ἄπαυστοι, 509 Δι' ὃν ἥλιος προλάμπει, Δι' ὃν ὁ δρόμος σελήνης, Δι' ὃν ἄστρον μέγα κάλλος, Δι' ὃν ἄνθρωπος ὁ σεμνὸς Ἔλαχε νοεῖν τὸ θεῖον, Λογικὸν ζῶον ὑπάρχων. Σὺ γὰρ ἔκτισας τὰ πάντα Παρέχων τάξιν ἐκάστῳ, Συνέχων τε τῇ προνοίᾳ. Λόγον εἶπας, πέλεν ἔργον. Ὁ Λόγος σου Θεὸς Υἱός· Ὁμοούσιος γὰρ ἔστιν, Ὁμότιμος τῷ τεκόντι, Ὅς ἐφήρμοσεν τὰ πάντα, Ἴνα πάντων βασιλεύσῃ. Περιλάμβανον δὲ πάντα Ἅγιον Πνεῦμα τὸ θεῖον Προνοούμενον φυλάσσει. Τριάδα ζῶσαν ἐρῶ σε, Ἐνα καὶ μόνον μονάρχην, Φύσιν ἄτρεπτον, ἄναρχον, Φύσιν οὐσίας ἀφράστου, Σοφίας νοῦν ἀνέφικτον, Κράτος οὐρανῶν ἄπταιστον, Ἄτερ ἀρχῆς, ἀπέραντον, 510 Ἀκατασκόπητον ἀυγήν, Ἐφορῶσαν δὲ τὰ πάντα, Βάθος οὐδὲν ἀγνοοῦσαν Ἀπὸ γῆς μέχρις ἀβύσσου. Πάτερ, ἴλεως γενοῦ μοι. Διὰ παντὸς θεραπεύειν Τὸ σέβασμα τοῦτο, δὸς μοι Τὰ δ' ἁμαρτήματα ρίψον, Τὸ συνειδὸς ἐκκαθαίρων Ἀπὸ πάσης κακονοίας, Ἴνα δοξάσω τὸ θεῖον Ὁσίας χειρὰς ἐπαίρων Ἴνα Χριστὸν εὐλογήσω, Γόνυ κάμπτων ἱκετεύσω Τότε προσλαβεῖν με δοῦλον, Ὅτ' ἂν ἔλθῃ βασιλεύων. Πάτερ, ἴλεως γενοῦ μοι, Ἐλεον καὶ χάριν εὐρῶ· Ὅτι δόξα καὶ χάρις σοι Ἄχρις αἰῶνος ἀμέτρου.

ΛΑ΄. Ὑμνος ἄλλος. Δόξα Θεῷ τῷ Πατρὶ, καὶ Υἱῷ παμβασιλῆϊ· 511 Δόξα πανευφήμῳ Πνεύματι παναγίῳ. Ἡ Τριάς εἷς Θεὸς ἔστιν, ὃς ἔκτισε, πλησέ τε πάντα, Οὐρανὸν οὐρανίων, γαῖαν ἐπιχθονίων· Πόντον, καὶ ποταμοὺς, καὶ πηγὰς πλησεν ἐνύδρων, Πάντα ζωογονῶν πνεύματος ἐξ ἰδίου· Ὅφρα σοφὸν κτίστην πᾶσα κτίσις ὑμνήσειε, Τοῦ ζῆν, τοῦ τε μένειν, αἴτιον ὄντα μόνον. Ἡ λογικὴ δὲ μάλιστα φύσις διὰ παντὸς ἀείσῃ, Ὡς βασιλεῖα μέγαν, ὡς ἀγαθὸν πατέρα. Πνεύματι, καὶ ψυχῇ, καὶ γλώττῃ, καὶ διανοίᾳ, Δὸς καὶ ἐμοὶ καθαρῶς δοξολογεῖν σε, Πάτερ.

ΛΒ΄. Ὑμνος ἐσπερινός. Σὲ νῦν εὐλογοῦμεν, Χριστέ μου, Λόγε Θεοῦ, 512 Φῶς ἐκ φωτὸς ἀνάρχου, Καὶ Πνεύματος ταμίας, Τριτοῦ φωτὸς εἰς μίαν Δόξαν ἀθροισμένου· Ὅς ἔλυσας τὸ σκότος, Ὅς ὑπέστησας τὸ φῶς, Ἴν' ἐν φωτὶ τὰ πάντα κτίσης, Καὶ τὴν ἄστατον ὕλην Στήσης μορφῶν εἰς κόσμον, Καὶ τὴν νῦν εὐκοσμίαν· Ὅς νοῦν ἐφώτισας ἀνθρώπου Λόγῳ τε καὶ σοφίᾳ, Λαμπρότητος τῆς ἄνω Καὶ κάτω θείας εἰκόνα, Ἴνα φωτὶ βλέπη τὸ φῶς, Καὶ γένηται φῶς ὅλος. Σὺ φωστῆρσιν οὐρανὸν Κατηύγασας ποικίλοις. Σὺ νύκτα καὶ ἡμέραν Ἀλλήλαις εἴκειν ἠπίως 513 Ἐταξας, νόμον τιμῶν Ἀδελφότητος καὶ φιλίας. Καὶ τῇ μὲν ἔπαυσας κόπους Τῆς πολυμόχθου σαρκός· Τῇ δ' ἠγειρας εἰς ἔργον, Καὶ πράξεις τάς σοι φίλας, Ἴνα τὸ σκότος φυγόντες Φθάσωμεν εἰς ἡμέραν, Ἡμέραν τὴν μὴ νυκτὶ Τῇ στυγνῇ λυομένην. Σὺ μὲν βάλοις ἐλαφρὸν Ὑπνον ἐμοῖς βλεφάροις, Ὡς μὴ γλώσσαν ὑμνωδὸν Ἐπὶ πολὺ νεκροῦσθαι. Μὴτ' ἀντίφωνον ἀγγέλων Πλάσμα σὸν ἠσυχάζειν. Σὺν σοὶ δὲ κοίτη εὐσεβεῖς Ἐννοίας ἐταζέτω, Μηδέ τι τῶν ῥυπαρῶν Ἡμέρας νύξ ἐλέγχῃ, Μηδέ παίγνια νυκτὸς Ἐνύπνια θροεῖτω· Νοῦς δὲ καὶ σώματος δίχα Σοὶ, Θεῖ, προσλαλείτω, Τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, 514 Καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, Ὡ τιμῇ, δόξα, κράτος, Εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΛΓ΄. Εὐχαριστήριον. Σοὶ χάρις, ὦ πάντων βασιλεῦ, πάντων δὲ ποιητά. Οὐρανὸς ἐπλήσθη δόξης σέο, πᾶσά τε γαῖα Σῆς σοφίης. Θεὸς Υἱὸς ὁ σὸς Λόγος ἔκτισε πάντα. Σὸν ἅγιον Πνεῦμα ζῶν πάντεσσι χορηγεῖ. Ἰλήκοις κόσμῳ θεῖα Τριάς· ἴλαθι δ' ἡμῖν, Υἱὲ Θεοῦ κατὰ πνεῦμα, καὶ ἀνθρώπου κατὰ σάρκα, Ὅστις ἐπὶ σταυροῖο μόρον τέτληκας ἐπισπεῖν, Οἷα βροτὸς· τριτάτη δὲ πύλας λίπες αἰδονῆος, Οἷα Θεός· θανάτου

γὰρ ἔλυσας δεσμὸν ἀναστάς, Καὶ βροτῆ γενεῇ φύσιν ὤπασας, οἶα καὶ ἡμᾶς Ζῶειν ἤματα πάντα, σὲ δ' ἄμβροτον αἰὲν αἰεΐδειν. 515

ΛΔ'. Εὐχαριστήριον ἄλλο. Σοὶ χάρις, ὦ πάντων βασιλεῦ, πάντων δὲ ποιητά. Σοὶ χάρις· ὃς τὰ νοητὰ λόγῳ, τὰ θ' ὄρατὰ κελεύσει Στῆσας τ' οὐ πρὶν ἐόντα, καὶ ἐξ ἀφανοῦς κατέδειξας. Σὸν θρόνον ἀμφιέπουσιν ἀκήρατοι ὑμνητῆρες, Ἐνθεν μυριάδες, καὶ χιλιάδες πάλιν ἔνθεν, Ἀγγελικῆς στρατιῆς πυρόεις χορὸς, ἄφθιτοι ἀρχὴν Λαοὶ πρωτοτόκων, καὶ λαμπομένων χορὸς ἄστρον· Πνεύματα θεσπεσίων ἀνδρῶν, ψυχαί τε δικαίων, Πάντες ὁμηγερέες, καὶ σὸν θρόνον ἀμφιέποντες, Γηθοσύνη τε, φόβῳ τε διηνεκὲς αἰεΐδουσι Ὑμνον ἀνυμνεῖοντες ἀκήρατον, ἢ καὶ ἄπαυστον· Σοὶ χάρις, ὦ πάντων βασιλεῦ, πάντων δὲ ποιητά. Οὗτος ἀκήρατος ὕμνος ἐπ' οὐρανίῳ χοροῖο. Ναὶ λίτομαι κἀγὼ, Πάτερ ἄφθιτε, καὶ γόνυ κάμπτω 516 Ἡμετέρης κραδίης, Πάτερ ἄμβροτε, καὶ νόος ἔνδον Πρηνῆς σου προπάροισθε· κάρη δέ μοι ἐς χθόνα νεύει Λισσομένῳ· κείμαι δ' ἰκέτης, καὶ δάκρυα χεύω. Οὐδὲ γὰρ ἄξιός εἰμι πρὸς οὐρανὸν ἀντία λεύσσειν Ἀλλὰ σύ μ' οἰκτεῖροις, ἐλέους Πάτερ, ἴλαος ἔσσο Σῶ κινυρῶ θεράποντι· σάου δέ με χεῖρα τανύσσας Ἐξ ὀνύχων θανάτοιο, νοήματα πάντα καθήρας. Μή μ' ἀπογυμνώσης σοῦ Πνεύματος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον Χεῦε μένος καὶ θάρσος ἐνὶ στήθεσσι ἐμοῖσιν· Ὅφρα σε καὶ κραδίη, καὶ χεῖλεσι καλὸν αἰέσω. Ὡσπερ ἐμῷ γενετῆρι, σῶ θεράποντι παρέστης, Δὸς καὶ ἐμοὶ καθαρὸν βίον, καθαρὰν τε τελευτήν, Ἐλπωρὴν τε τυχεῖν ἀγαθὴν, ἔλεόν τε, χάριν τε· Πάντα δ' ἀμαλδύνει, ὅσα ἤλιτον ἐκ νεότητος, 517 Ὡς ἀγαθὸς βασιλεύς· ὅτι σοὶ χάρις ἤματα πάντα, Σοὶ χάρις ἤματα πάντα, καὶ εἰς αἰῶνας ἅπαντας.

ΛΕ'. Ἐπίκλησις πρὸ τῆς τῶν Γραφῶν ἀναγνώσεως. Κλυθι, Πάτερ Χριστοῦ πανεπίσκοπε, τῶνδε λιτῶν Ἡμετέρων· μολπήν δὲ χαρίζεο σῶ θεράποντι Θεσπεσίην. Ζαθέην γὰρ ἐς ἀτραπὸν ἵχνος ἐλαύνων Οὗτος, ὃς αὐτογένεθλον ἐνὶ ζωῖς θεὸν ἔγνω, Καὶ Χριστὸν θνητοῖσιν ἀλεξίκακον βασιλῆα· Ὅς ποτ' ἐποικτεῖρας μερόπων γένος αἰνὰ παθόντων Πατρὸς ὑπ' ἐννεσίησιν ἐκὼν ἠλλάξατο μορφήν. Γίγνεται δὲ θνητὸς Θεὸς ἄφθιτος, εἰς ὃ κε πάντας Ταρταρέων μογέοντας ὑφ' αἵματι λύσατο δεσμῶν. Δεῦρ' ἴθι νῦν, ἱερῆς καὶ ἀκηρασίης ἀπὸ βίβλου 518 Ψυχὴν σὴν ἀτίταλλε θεοπνεύστοις ἐνὶ μύθοις. Ἐνθα γὰρ ἀθρήσειας ἀληθείης θεράποντας Ζωὴν ἀγγελέοντας ὑπ' οὐρανομήκει φωνῆ.

ΛΖ'. Ἐνόδια. Χριστὲ ἄναξ, ὃς πάντα πέλεις σοῖσιν μερόπεσσι Ἐσθλὰ, καὶ ἐν πάντεσσι ὁδὸς ἰθεῖα τέτυξαι, Ὅς πυρὶ καὶ νεφέλῃ στρατὸν ἠγαγες, ὃς θ' ὁδὸν εὗρες Ἐν πελάγει τμηθέντι φίλοις, Φαραῶ δ' ἐκάλυψας, Ἄρτον δ' οὐρανόθεν ξένον ὤπασας, ἐκ δ' ἄρα πέτρης Ἐβλυσας ἀκροτόμοιο ῥόον, μέγα θαῦμ', ἐν ἐρήμῳ· Δυσμενέων ἀνδρῶν στήσας μένος, εὔτε διέσχε, Σταυρὸν ὑποσκιάων, Μωσῆς χέρας, ἄλκαρ ἐμεῖο. Μήνη δ' ἠελίος τε δρόμον σχέθον. Ὡς δὲ ῥέεθρον 519 Εἶξεν ἐπειγομένοισιν, ὁδὸς δ' ἐπὶ γαῖαν ἐτύχθη Ῥηϊδίη, τὴν αὐτὸς ὑπέσχεο καὶ κατένευσας. Αὐτὸς δ' οὐρανίην οἶμον μερόπεσσι ἐδειξας Ὑστατον, ἀρχαίη δὲ νέην ἐπέμιξας ἀταρπὸν, Εὔτε Θεὸς θνητὸς τε κραθεῖς, ἐπὶ γαῖαν ὀδεύσας Ἡμετέρην, αὐθις δὲ πρὸς οὐρανὸν ἔνθεν ἀερθεῖς, Ἴξαι ἐλδομένοισι φαάντερος, ἢ τὸ πάροισιν. Αὐτὸς καὶ πελάγους ἐπεβῆσαι, σοῖς δὲ πόδεσσι Οἶδμα πέσεν, χαλεποῖσι βιαζόμενον ἀνέμοισιν. Ἀλλὰ μάκαρ, καὶ ἐμοὶ γε συνέμπορος ἐλθὲ καλεῦντι Σήμερον, εὐδοίην δὲ πόροις, καὶ ἄγγελον ἐσθλὸν, Πομπὸν, ἀλεξητῆρα, βοηθόον, ὄφρα με πάντων Ἡματίων νυχίων τε κακῶν ἄπο τηλόθ' ἐέργων, Καὶ τέλος ἐσθλὸν ὁδοῖο χαριζόμενος μογέοντι, Οἴκοθεν ἀρτεμέοντα, καὶ οἴκαδὲ μ' αὐθις ἀγίνοι 520 Πηροῖσιν τε φίλοις τε ὁμὸν βίον

ἀμφιέπουσιν, Ἐνθα σε νύκτα καὶ ἡμαρ ἐλεύθερος, ἀτρεμέων τε Λισσοίμην, κακότητος ἀμιγέα σοι βίον ἔλκων, Σοὶ τε νόον πτερόεντα, βίου φάος, αἰὲν ἀείρων, Μέσφ' ὅτε καὶ πυμάτην ξυνήν ὁδὸν ἐξανύσαιμι, Ἐς δὲ μονήν ἔλθοιμι μόγου τέλος εὐσεβέεσσι. Σοὶ ζῶ, σοὶ λαλέω, σοὶ δ' ἔζομαι, ὦ ἄνα Χριστέ, Σοὶ δ' αἴρω ποδὸς ἵχνος, ἐπεὶ σύ με χειρὶ καλύπτεις· Ἀλλά με καὶ νῦν ἄγοις ἐσθλὸν ἐπὶ τέρμα πορείης. ΛΖ'. Ἄλλη περὶ εὐοδίας προσευχή. Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ποδὸς χωρὶς σέο ἵχνος ἀεῖραι, Χριστέ ἄναξ, ὃς πάντα πέλεις σοῖσιν μερόπεσιν Ἐσθλὰ, καὶ ἐν πάντεσσιν ὁδὸς ἰθεῖα τέτυξαι. Σοὶ πίσυνος, καὶ τήνδε τέμνω τρίβον, ἀλλά με πέμποις 521 Ἀσκηθῆ, καὶ πάντα πόροις, ὅσ' ἐέλδεται ἦτορ, Καί με, Ἄναξ, παλίνορσον ἄγοις ἐπὶ δῶμα πενιχρὸν, Ἐνθα σε νύκτα καὶ ἡμαρ ἐλεύθερος ἰλασκοίμην. ΛΗ'. Ἄλλη εἰς ταὐτὸ προσευχή. Ὅς πυρὶ καὶ νεφέλῃ στρατὸν ἤγαγες, ὃς δ' ὁδὸν εὗρες 522 Ἐν πελάγει, πήξας κύματ' ἐλαυνομένοις. Ἄρτον δ' οὐρανόθεν ὕσας ξένον οὐ δοκέουσιν· Ἐκ δὲ πέτρης πηγὴν ἔβλυσας ἀκροτόμου. Καὶ νῦν τῷ θεράποντι συνέμπορος ἐλθὲ καλεῦντι, Χριστέ, φάος μερόπων, δεξιὰ πάντα φέρων.